

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B6208 Ekonomika a Management
Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Historie a současnost hotelnictví v oblasti Českobudějovicko

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Roman Švec

Autor bakalářské práce
Hana Šimková

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana ŠIMKOVÁ**
Osobní číslo: **E09288**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Historie a současnost hotelnictví v oblasti
Českobudějovicko**
Zadávající katedra: **Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Seznámení s historií a rozvojem ubytovacích a stravovacích služeb v oblasti Českobudějovicko. Komparace historických a současných metod rozvoje hotelnictví a cestovního ruchu. Nalezení alternativ a možností k rozvoji ubytovacích a stravovacích služeb v této oblasti.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému
2. Analýza historických zdrojů
3. Analýza současného trhu v oblasti ubytovacích a stravovacích služeb
4. Analýza zákaznických potřeb ve zkoumané oblasti a podnikatelských subjektů
5. Návrhy řešení a opatření

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání. 5. Vlastní návrhy. 6. Závěr. 7. Seznam literatury.

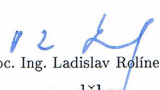
Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Beránek, J., Kotek P. *Řízení hotelového provozu*. Praha: Grada Publishing, 1996.
Dvořák, V., Šittler, E. a kol. *Cestovní ruch v České republice - Problémy a možnosti jejich řešení*. České Budějovice: JU v Českých Budějovicích, 2003.
Hesková, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006.
Indrová, J. *Hotelový management*. Praha: VŠE, 1996.
Orieška, J. *Služby v cestovním ruchu*. Praha: Idea Servis, 2010.
Ročenka cestovního ruchu, ubytování a pohostinství České republiky. Praha: Mag Consulting, 2002.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Roman Švec
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „**Historie a současnost hotelnictví v oblasti Českobudějovicko**“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a za použití materiálů a pramenů, které uvádím v seznamu citované literatury a informačních zdrojů.

Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15.3.2012

Hana Šimková

Poděkování

Touto cestou bych chtěla velice poděkovat panu Ing. Romanu Švecovi za trpělivost, pevné nervy a ochotu se mi věnovat při vypracování bakalářské práce.

Dále patří mé poděkování paní Janě Švarcové z T.I.C. z náměstí Přemysla Otakara II. č. 1,2 a panu Danielovi Kováři, budějovickému archiváři, za jimi poskytnuté informace.

OBSAH

1 ÚVOD.....	8
2 LITERÁRNÍ PŘEHLED	9
2.1 Národní hospodářství.....	9
2.2 Trh a obchod.....	10
2.3 Potřeby	11
2.4 Služby	11
2.5 Cestovní ruch.....	11
2.5.1 Potřeby účastníků cestovního ruchu	12
2.6 Služby v cestovním ruchu	12
2.6.1 Typologie služeb cestovního ruchu	13
2.6.2 Ubytovací služby	14
2.6.3 Stravovací služby.....	15
2.7 Podniky cestovního ruchu	15
2.7.1 Podniky poskytující ubytovací služby	15
2.7.2 Podniky poskytující stravovací služby.....	18
2.8 Hotelnictví.....	18
2.8.1 Historie hotelnictví.....	19
2.8.2 Hotelnictví v České republice.....	20
2.8.3 Vymezení pojmu hotel	22
3 CÍLE A METODIKA	24
3.1 Cíle.....	24
3.2 Pracovní hypotézy	24
3.3 Metodika	24
4 ANALÝZA UBYTOVACÍCH A STRAVOVACÍCH ZAŘÍZENÍ VE ZKOUMANÉ OBLASTI	26
4.1 Geografické vymezení oblasti Českobudějovicka.....	26
4.2 Ubytovací zařízení v oblasti Českobudějovicka	27
4.2.1 Vývoj ubytovacích zařízení ve středověku	27
4.2.2 Vývoj ubytovacích zařízení v 18. a 19. století	28
4.2.3 Vývoj ubytovacích zařízení ve 20. století	28
4.2.4 Analýza současné situace na trhu ubytovacích služeb.....	29
4.3 Stravovací zařízení v oblasti Českobudějovicka	30

4.3.1 Vývoj stravovacích zařízení do 19. století	30
4.3.2 Vývoj stravovacích zařízení ve 20. století	31
5 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU UBYTOVACÍCH SLUŽEB VE ZKOUMANÉ OBLASTI	33
5.1 Dotazníkové šetření	33
5.1.1 Potřebné informace	33
5.1.2 Vyhodnocení a grafické zpracování otázek.....	33
5.1.3 Shrnutí dotazníkového šetření	45
5.2 Řízené rozhovory.....	46
5.2.1 Turistické informační centrum v Českých Budějovicích.....	46
5.2.2 Krajský archiv v Českých Budějovicích	47
5.2.3 Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje.....	47
6 NÁVRHY A OPATŘENÍ.....	48
6.1 Relaxační balíček.....	48
6.2 Hlídací služba	50
6.3 Průvodce po ubytovacích a stravovacích zařízení ve vybrané oblasti Českobudějovicka	51
7 ZÁVĚR	52
8 SUMMARY	54
9 SEZNAM LITERATURY	55
10 SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK.....	57
11 PŘÍLOHY	58

1 ÚVOD

Česká republika je z pohledu hotelnictví místo, kde podniká několik hotelových sítí a jejich počet neustále roste. Největší intenzita výskytu hotelových řetězců je v Praze. V České republice tvoří hotelové společnosti jen 5% podílu na trhu. Hotelové řetězce netvoří velkou část nabídky a je zde stále převaha nezávislých hotelů, které se vyskytují i v oblasti Českobudějovicka.

Jelikož je oblast Českobudějovicka velice rozsáhlá, vymezila jsem si ji na nejbližší okolí Českých Budějovic, Ledenic, Borovan, Boršova nad Vltavou a Včelné. Výhodou této vymezené oblasti je její lokalita, jelikož se nachází na jihu Čech, které jsou známé pro svoji přírodu a památky a tudíž jsou turisticky zajímavou oblastí.

Práce se bude zabývat nabízenými ubytovacími a stravovacími službami této oblasti. Především se bude snažit nalézt produkt či službu, která zde účastníkům cestovního ruchu při návštěvě této oblasti chybí. Ubytovací a stravovací služby jsou neodmyslitelně provázané služby, které zvyšují atraktivitu dané oblasti. Z tohoto důvodu by se měly neustále vyvíjet a přizpůsobovat potřebám účastníků cestovního ruchu.

Problematika bude řešena nejen ze strany nabídky, ale především po stránce poptávky po těchto jednotlivých službách. Což bude mít za následek použití terénního výzkumu v podobě řízených rozhovorů a dotazníkového šetření. Po zhodnocení dosažených výsledků a údajů, budou srovnány se sekundárními údaji. To mi následně umožní stanovit návrhy a opatření práce.

2 LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Národní hospodářství

Petrželová (2007) rozumí národnímu hospodářství jako úseku ekonomiky, ve kterém se obvykle rozlišují tři, někdy ale i čtyři úseky národního hospodářství (primární, sekundární, terciární a kvartérní):

1. primární – prvovýroba (zemědělství, těžba surovin, lesnictví).
2. sekundární – všechna odvětví zpracovatelského průmyslu (potravinářský, textilní, chemický, strojírenský, stavební apod.).

Dle Fialové (2004) se dá sekundární úsek vnímat také jako souhrn odvětví celkové produkce vyrábějící hotové výrobky pro spotřebu i výrobu.

3. terciární – soubor odvětví, která poskytují služby (doprava, telekomunikace, bankovníctví, osobní služby, zdravotnictví, školství, státní správa atd.).

Mezi služby řadíme také i obchod, cestovní ruch, stravovací a ubytovací služby v případě, že primárním sektorem rozumíme zemědělskou prvovýrobu, eventuálně těžbu surovin, přičemž sekundární sektor zahrnuje produkty získané zpracováním prvotních surovin (průmysl a stavebnictví).

4. kvartérní – sektor vědy a výzkumu pro podporu sekundárního sektoru.

Jak dále uvádí Fialová (2004), toto rozdělení není dáno jenom odlišným charakterem činnosti a výsledného produktu, ale také všeobecně odráží stupeň vývoje ekonomiky. Historicky je jejím základem rozvoj primárního sektoru, vyšším stupněm poté vývoj sektoru sekundárního a nejvýše se nachází rozvoj terciéru. S rozvojem se zároveň mění samozřejmě i podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HDP.

K vymezení slova služeb se dle kolektivu právnické fakulty z Karlovy univerzity v Praze (1972) pojednává v teorii o primárním, sekundárním a terciárním sektoru národního hospodářství. „Tradiční členění národního hospodářství na sféru materiální výroby a nevýrobní sféru vymezuje oblast, ve které se tvoří společenské bohatství. Pochází z doby klasické buržoazní politické ekonomie, avšak zachovává si svůj význam i v dnešní době.“

Vysvětlení toho co patří do jednotlivých sektorů, dle stejných autorů, zní takto:

- a) „sektor primární zahrnuje především zemědělství, lesnictví, rybolov a též těžební průmysl“
- b) „sektor sekundární obsahuje všechny zpracovatelský průmysl a stavebnictví“
- c) „sektor terciární slučuje pak všechno ostatní, zejména dopravu, spoje, obchod, různé spotřební služby, školství, zdravotnictví, kulturu apod.“

2.2 Trh a obchod

Trh a obchod je nedílnou součástí národního hospodářství, kdy na ně nahlíží jednotliví autoři různými pohledy. Kolektiv právnické fakulty z Karlovy univerzity v Praze (1972) charakterizuje trh takto: „ Trh zahrnuje směnné procesy mezi kupující a prodávajícími. Dochází k vzájemné koordinaci mezi různými výrobci a různými spotřebiteli. Výrazným činitelem odrážejícím vztahy nabídky a poptávky jsou ceny, které hrají významnou informační úlohu pro rozhodování subjektů trhu.“ Dle stejných autorů je obchod jedním z odvětví národního hospodářství, zabývajícím se směnou zboží. Především je spojen s oběhem spotřebních předmětů.

Pražská a Jindra (1997) uvádí, že obchod je možné posuzovat v několika základních polohách: jako činnost a jako instituci, tzn. v širším a v užším slova smyslu. Obchod jako činnost představuje nejobsáhlejší pojetí. Jde o činnost zahrnující nákup a prodej zboží. Obchodní činností se mohou také zabývat i subjekty, jejichž hlavní činností je výroba.

V nejširším slova smyslu patří do obchodu i služby. Jde jednak o služby související s prodejem zboží (prodej fyzických, organizačních či informačních úkonů, například rezervace zboží, úprava velikosti, montáž – uvedení do provozu, pronájem předmětů, doprava zboží do bytu apod.), ale také o výhradní prodej služeb – prodej pobytů, dopravních úkonů, služby osobní, prodej bankovních produktů atd.

Součástí terciárního sektoru je nejen obchod, ale i trh, na němž se obchoduje jak zbožím, tak i službami. Vzniká na základě lidských potřeb.

2.3 Potřeby

Každý jedinec má své touhy a potřeby, kterých se pokouší dosáhnout pomocí jejich zrealizování. Jurečka a kol. (2010) uvádí, že lidskou potřebou se rozumí nedostatek něčeho, co si člověk uvědomuje nebo alespoň pociťuje a podněcuje jej k jednání či aktivitě, s jejíž pomocí je možné daný nedostatek odstranit. „*Potřeba není ničím jiným nežli chtěním.*“ říká K. Engliš in. Jurečka a kol. (2010).

Každý subjekt, ať se jedná o jednotlivce, skupinu, podnik, město, region či společnost jako celek, má svou preferenční stupnici potřeb, ve které jsou jednotlivé potřeby hierarchicky seřazeny podle subjektivně pociťované neodkladnosti a významu.

Pro další zpracování navazujícího textu je nutné si uvědomit, že jednou z forem uspokojení lidských potřeb mohou být nejrůznější služby.

2.4 Služby

Dle Kubišty a kol. (1999) se službami rozumí výkony určené pro trh a nemající materializovanou podobu hmotných statků.

Kotler (2007) vysvětluje služby jako „jakoukoliv činnost nebo prospěch, které jedna strana může nabídnout druhé a které jsou v podstatě nehmotné a nevytvářejí vlastnictví čehokoliv. Její produkce se může nebo nemusí vázat k fyzickému produktu“

Dle Orišky (1999) představují služby „činnosti nehmotného charakteru, jejichž výsledkem je buď individuální, nebo společensky užitečný efekt. Službami se dle Orišky (2010) obecně rozumějí ekonomické statky, které mají převážně nehmotný charakter. Představují heterogenní soubor užitečných efektů určených k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Produkují je nejen podniky cestovního ruchu, ale také i další subjekty soukromého a veřejného sektoru. To znamená, že mají průřezový charakter.

2.5 Cestovní ruch

Na cestovní ruch lze dle Királ'ové (2003) nahlížet jako na soubor dílčích služeb, kterými si jedinec (návštěvník, účastník cestovního ruchu) uspokojuje své potřeby a navštěvuje jednotlivé destinace. Cestovní ruch je podle UNWTO „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“. (International Conference on Travel and Tourism Statistics,

Conference Resolutions WTO, Madrid, July 1991). Orieška (1999) uvádí, že cestovním ruchem se rozumí soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest.

2.5.1 Potřeby účastníků cestovního ruchu

Každý účastník cestovního ruchu má své potřeby, které se snaží prostřednictvím cestovního ruchu uspokojit. Dle Oriešky (2010) se potřeby účastníků cestovního ruchu dělí do dvou skupin, na primární a sekundární potřeby. Jako primární se označují cílové potřeby účastníků cestovního ruchu (např. poznávání kulturních a historických pamětihodností, sportovní vyžití aj.). Sekundární potřeby se označují jako realizační, podmiňující účinné uspokojování cílových, primárních potřeb (např. potřeba přenocování, hygieny aj.). Potřeby jsou uspokojovány jak volnými statky, kterými se rozumí působení vlastností rekreačního prostoru (sluneční svit, čistý vzduch, klid), tak i hmotnými statky (zbožím) a užitnými účinky nehmotného charakteru (službami).

2.6 Služby v cestovním ruchu

Dle Oriešky (2010) mají služby určité znaky. Jsou to nejen znaky obecné, které se vztahují i na služby v cestovním ruchu, ale i speciální znaky, které jsou význačné pouze pro služby cestovního ruchu. Podle fáze realizace cestovního ruchu odlišujeme služby, které účastník cestovního ruchu vyžaduje, kupuje a spotřebovává v místě svého trvalého bydliště (např. poradenské, informační), během cesty (dopravní, ubytovací aj.), během pobytu v cílovém místě (informační, stravovací) a jiné služby podmíněné formou nebo druhem cestovního ruchu, např. sportovně-rekreační, kulturně-společenské, kongresové, lázeňské, animační, průvodcovské a také služby místní infrastruktury.

Orieška (1999) uvádí, že individuální efekt, který je obvykle součástí cíle účasti na cestovním ruchu, může mít různorodý charakter podle zvolené formy účasti, například rekreační, kulturní, zdravotní apod. Společenský efekt zpravidla podmiňuje nebo umožňuje dosažení individuálního efektu (například služby související s udržováním čistoty a hygieny veřejných prostranství, zeleně atd.)“

2.6.1 Typologie služeb cestovního ruchu

Malá (1999) uvádí, že službami cestovního ruchu lze rozumět všechny služby, které zabezpečují potřeby, které vznikly v rámci cestovního ruchu. Oriška (1999) charakterizuje druhy služeb cestovního ruchu z funkčního hlediska na:

- a) dopravní služby – „umožňují přepravu účastníků cestovního ruchu mezi místem jejich trvalého bydliště a místem cestovního ruchu, mezi místy cestovního ruchu a v místě cestovního ruchu“
- b) ubytovací služby – „souvisejí s pobytovou stránkou cestovního ruchu. Umožňují přenocování nebo přechodné ubytování účastníků cestovního ruchu“
- c) stravovací služby – „zabezpečují uspokojování základních potřeb výživy účastníků cestovního ruchu“
- d) zprostředkovatelské služby – „souvisejí s obstaráním, často i organizováním a zabezpečováním činností podmiňujících a umožňujících účast na cestovním ruchu“
- e) lázeňské služby – „lázeňské služby tvoří komplex činností souvisejících s lázeňskou léčbou a pobytem v lázních“
- f) kongresové služby – „jde hlavně o organizování vlastní kongresové akce a programů před jejím zahájením a po jejím skončení“
- g) služby venkovského cestovního ruchu – „jejich poskytování vyžaduje vhodná zařízení ve venkovském prostředí a bezprostřední interakci – „komorní“ vztah poskytovatele služeb a hosta“
- h) průvodcovské služby – „poskytují průvodci cestovního ruchu, především ve spolupráci s cestovními kancelářemi. Předmětem jejich činnosti je opakovaný doprovod skupin účastníků cestovního ruchu, případně i jednotlivců, péče o dodržování dohodnutého programu a sjednaného standardu služeb, poskytování informací za úhradu“
- i) společensko-kulturní služby – „uspokojují společenské a kulturní potřeby účastníků cestovního ruchu. Poskytují je kulturní, společensko-zábavní a osvětová zařízení. V některých případech jsou cílem účasti na cestovním ruchu (prohlídka galerie, návštěva divadelního představení apod.)“
- j) sportovně-rekreační služby – „umožňují účastníkům aktivní využití přírodních

a uměle vytvořených předpokladů pro rozvoj sportu, rekreace a turistiky. Budování zařízení pro poskytování sportovně-rekreačních služeb ovlivňuje charakter přírodních podmínek a jejich kvalita“

k) animační služby – „animací se rozumí oživení, resp. aktivní využívání volného času nebo organizování a uskutečňování různých aktivit. Animace je podnětem, impulsem ke společné činnosti, jednání a chování“

l) směnářské služby – „souvisejí se zahraničním cestovním ruchem. Jde o činnosti spojené s nákupem, prodejem a výměnou devizových prostředků účastníkům příjezdového a výjezdového zahraničního cestovního ruchu“

m) pojistné služby – „zajišťují účastníky cestovního ruchu před následky nahodilých, nepředvídaných událostí. Pojištění zajišťuje jejich právo na výplatu peněžních prostředků k úhradě výdajů, vzniklých jim z nahodilých událostí“

n) služby obchodu – „jsou předpokladem komplexního uspokojení potřeb vyplývajících z účasti na cestovním ruchu“

o) komunální služby – „představují sortiment různorodých služeb, přispívajících k úspěšné realizaci cestovního ruchu. Jde o osobní a věcné služby, které souvisejí s péčí o účastníky cestovního ruchu (kadeřnictví, holičství, atd.)“

p) horská služba – „slouží návštěvníkům horských, zejména vysokohorských středisek cestovního ruchu“

r) další služby – „uspokojují specifické potřeby účastníků domácího i zahraničního cestovního ruchu“

2.6.2 Ubytovací služby

Kašpar (1989) publikuje ve své knize, že ubytovací služby představují pro každý podnik oblast, která značným způsobem přispívá k pozitivním výsledkům hospodaření.

Orieška (2010) uvádí, že ubytovací služby souvisí s pobytovou stránkou cestovního ruchu. Jejich poskytování je dispozíci rozvoje především pobytového cestovního ruchu. Umožňují přenocování nebo přechodné ubytování v cílovém místě. Jejich součástí jsou i služby, které se vážou na pobyt hostů v ubytovacím zařízení, např. úschova zavazadel a jejich přeprava v ubytovacím zařízení, buzení hostů, půjčování společenských her, úschova cenností v hotelovém trezoru či podávání informací.

2.6.3 Stravovací služby

Dle Kašpara (1989) představují stravovací služby vedle ubytovacích služeb druhou rozhodující část služeb, které jsou poskytovány v hotelnictví. Jejich váha se liší v závislosti na třídě hotelu, jeho velikosti a charakteru, struktuře, místě, kde se nachází a dalších mnoha aspektů.

Druhý náhled na stravovací služby nám poskytuje Oriška (2010), který popisuje, že stravovací služby podporují uspokojení základních potřeb výživy, podílejí se na zotavení a vytvářejí větší fond volného času, který je využitelný pro účastníky cestovního ruchu k uspokojení jejich potřeb. Jedná se o služby základního stravování, doplňkového stravování a občerstvení. Také se jedná o společensko-zábavní služby spojené s hudební tvorbou nebo kulturním programem.

2.7 Podniky cestovního ruchu

V předešlé kapitole vymezené služby poskytují podniky cestovního ruchu, kdy Synek a kol. (2002) člení podniky cestovního ruchu z hlediska charakteru a míry závislosti svých výkonů na cestovním ruchu na vlastní podniky cestovního ruchu a ostatní podniky s vazbou na cestovní ruch. Podniků cestovního ruchu je více, mezi ně patří také podniky cestovní kanceláře, lanovky, vleky, lyžařské areály, hrady či technické památky a další, které jsou již výše v práci uvedené.

2.7.1 Podniky poskytující ubytovací služby

Oriška (1999) konstatuje, že ubytovací služby umožňují ubytovací zařízení, mezi které patří také ubytovací střediska nebo ubytovací prostředky. „Ubytovací střediska poskytují služby přechodného ubytování většímu počtu účastníků cestovního ruchu. Budují se obvykle společně s pohostinskými odbytovými středisky (např. hotely, motely), nebo jako samostatná ubytovací zařízení (např. turistická ubytovna, chatová osada, kemp). Prostředky umožňující ubytování (např. stany, obytné přívěsy, čluny aj.) vytvářejí podmínky pro přechodné ubytování, zpravidla však jenom pro přenocování jednotlivých účastníků cestovního ruchu.“

Křížek a Neufus (2011) uvádí dělení ubytovacích zařízení z mnoha perspektiv:

a) podle umístění:

- 1) přímořské
- 2) horské
- 3) městské
- 4) lázeňské
- 5) rekreační

b) dle převažujících doplňkových služeb nebo zaměření:

- 1) kongresové, konferenční či seminární
- 2) wellness
- 3) lázeňské
- 4) sportovní
- 5) relax
- 6) rodinné

c) podle velikosti:

- 1) malé (obvykle do 50 pokojů);
- 2) střední (obvykle 50 – 150 pokojů);
- 3) velké (obvykle 150 – 400 pokojů);
- 4) mega (obvykle nad 400 pokojů)

Orieška (1999) dělí ubytovací zařízení podle různých hledisek, například:

a) podle způsobu výstavby na pevná (hotely, motely), částečně pevná (montované chaty), přenosná (stany) a pohyblivá (lůžkové vozy, lehátkové vozy, obytné automobilové přívěsy, rotely)

b) podle časového využití na celoroční, dvousezónní a jednosezónní

c) podle druhu na tradiční, doplňková a ostatní

Kategorizace ubytovacích zařízení

Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011) rozdělují hromadné ubytovací zařízení a ostatní ubytovací zařízení. Mezi hromadná ubytovací zařízení uvádí tato zařízení:

a) hotel – disponuje minimálně 10 pokoji pro hosty a zařízením pro poskytování stravovacích služeb během celého dne

- b) hotel garni – má minimálně 10 pokojů pro hosty a poskytuje omezené stravovací služby
- c) motel – vlastní minimálně 10 pokojů, skýtá rozšířené služby pro motoristy, zejména dostatečně dimenzované parkoviště
- d) penzion – má minimálně 5 pokojů, ostatní služby jsou obdobné jako v hotelu
- e) hotel – jedná se o hotel na trvale zakotvené lodi

Do kategorie ostatních ubytovacích zařízení řadí Ryglová, Burian a Vajčnerová (2011) tato zařízení:

- a) kemp – umožňuje užití vlastního ubytovacího zařízení (stan, obytný přívěs), může nabízet také chatky a bungalovy
- b) chatová osada – nabízí pronájem individuálních staveb – chatek
- c) turistická ubytovna – zde se jedná o jednodušší ubytovací zařízení, které disponuje větším počtem lůžek v místnosti s nižším komfortem

Orieška (2010) dělí ubytovací zařízení dle dalších hledisek:

- a) podle způsobu výstavby na:
 1. pevná (hotely, motely)
 2. částečně pevná (montované chaty)
 3. přenosná (stany)
 4. pohyblivá (lůžkové vozy, lehátkové vozy, rotely aj.)
- b) podle časového využití na:
 1. celoroční
 2. dvousezónní
 3. jednosezónní
- c) dle druhu ubytovacího zařízení na:
 1. tradiční (hotely, penziony, motely, botely aj.)
 2. doplňková (chaty, bungalovy, rotely, kempy)
 3. ostatní (studentské koleje, domovy mládeže)

2.7.2 Podniky poskytující stravovací služby

Orieška (1999) uvádí, že stravovací služby poskytují hostinská zařízení. Hostinské zařízení může vytvářet i více odbytových středisek. Odbytové středisko je samostatná část hostinského zařízení, která je přístupná hostům a je součástí ubytovacích zařízení kategorie hotel, motel a penzion. Dle funkcí se člení odbytová střediska na:

- a) převážně stravovací (restaurace, motorest, samoobslužná restaurace atd.)
- b) společensko-zábavní (kavárna, vinárna, bar aj.)
- c) doplňkového stravování (například bistro, bufet apod.)

Kategorizace stravovacích zařízení

Orieška (2010) uvádí, že se stravovací zařízení dle charakteru své činnosti zařazují do těchto kategorií:

1. restaurace – „je hostinské zařízení zajišťující obslužným způsobem stravovací služby se širokým sortimentem pokrmů základního stravování“

Hostinské zařízení restaurace se dělí na samotné restaurace, dále na samoobslužné restaurace (jidelny), rychlé občerstvení a železniční jídelní vozy a jiná zařízení pro přepravu cestujících.

2. bar – „je hostinské zařízení, jehož dominantním vybavením je barový pult poskytující obslužným způsobem občerstvovací, případně i podle svého zaměření stravovací služby“

Hostinské zařízení bar se dále rozděluje na samotné bary (denní, noční), dále na noční kluby, pivnice, vinárny, kavárny a espressa.

2.8 Hotelnictví

Hotelnictví v sobě slučuje především ubytovací a stravovací služby, ale dle jednotlivých typů hotelů se může nabídka jednotlivých služeb různit a odlišovat, ale také se vzájemně doplňovat. Tyto skutečnosti jsou pro tuto práci zásadní a velmi důležité. Z tohoto důvodu se jim bude práce v následujících sekcích věnovat.

Pojem hotelnictví charakterizuje Kašpar (1989) jako relativně samostatný obor v rámci služeb účastníků cestovního ruchu. Předmětem jeho činnosti je výstavba, řízení a organizace hotelů i celých skupin hotelů, zabezpečování jejich chodu a poskytování hotelových služeb.

2.8.1 Historie hotelnictví

Historii hotelnictví v sobě skýtá každý stát, ve kterém se toto odvětví vyvíjelo pokaždé jinak. Tato práce se bude především zabývat historií hotelnictví České republiky, ale také i historií hotelnictví Velké Británie a světa celkově. Hotelnictví je dle Sudhira Andrews (1982) možná jeden z nejstarších obchodních úsilí na světě. První hostince sahají do 6. století před Kristem a byly výsledkem potřeby cestovat. Nejstarší hostince byly odvážné podniky manželů, kteří poskytli obrovské haly, chodby cestujícím na vytvoření jejich vlastních postelí a možností přespát na zemi. Také poskytli skromné zdravé jídlo, pití jako víno, portské víno, černé pivo a jiné a stálé vybavení. Zábava a rekreace byly poskytnuty manželkou hostitele nebo jeho děvečkou. Veškeré stravovací služby a rekreace byly umožněny pomocí manžele, jeho ženy nebo jejich rodiny. Tento stav převládal několik století. Příchod průmyslové revoluce v Anglii přinesl nápady a pokroky v hostinském podnikání. Rozvoj železnic a parníků učinil cestování více význačné. Průmyslová revoluce také změnila cestování – ze společenského nebo vládního cestování – na obchodní cestování. Byla zde potřeba rychlé a čisté služby.

Modernější náhled na hotelnictví nám poskytuje Jessica Salver (2009), která píše, že v dnešním velmi konkurenceschopném podnikatelském prostředí je zákaznická loajalita žhavé téma, jelikož se hotelnictví změnilo na trh kupujících. Je řečeno, že značky zajišťují příležitost vytváření loajality mezi spotřebiteli. Ve srovnání s rodovými (generickými) produkty byli přesvědčeni, že mají výhodu k dosažení tohoto cíle. Dalším cílem této knihy je určit souvislost mezi těmito dvěma koncepty a zkoumat blahodárné, úspěšné účinky značkových hotelových služeb pro postup navázání loajality.

Veškeré informace ohledně historie hotelnictví popisují Čurda, Holub (2004) po jednotlivých obdobích. První zmínky o cestovatelích a uspokojení jejich potřeb pochází z doby kolem r. 2000 př. n. l., kdy vznikl rozvoj městských států v dávné Mezopotámii. Především městská společnost, která vyrůstala uprostřed zemědělských oblastí, měla mnoho hospodářských i politických důvodů, aby zachovávala výhodný styk s odlehlými místy. Mezi městy vznikaly udržované cesty a podél nich stanice, kde si mohl znavený cestovatel odpočinout.

O prvním typu hotelového zařízení nás informuje hliněná destička psaná klínopisem, která obsahuje nařízení krále Šulgiho (800 př. n. l.):

„... ustanovil jsem stanice na zastávkách, přivedl do nich pohostinné lidi. Kdo přijde seshora a kdo přijde zdola, najde tam občerstvení a chládek: poutník, jenž jde nočními cestami, najde v nich úkryt jako v opravdovém domě.“

Z období vlády věhlasného babylonského krále Chammurapiho (1792 - 1750 př. n. l.), který je tvůrcem prvního zákoníku v dějinách, pramení nařízení o provozních řádech tehdejších hostinců a můžeme se pevně domnívat, že se předpisy vztahovaly i na ubytovací stanice. Zvláště se trestalo nepřislušné zvyšování cen a přísně se dbalo na odvádění daní. Další Chammurapiho zákony mluví o nevěstkách a nepřímo i o hostincích, které se již od této doby stávaly symbolem rozverného života.

Dle Beránka (2004) se v 18. století rozvíjely v Evropě v hojné míře hotely zvláště ve Francii a Velké Británii, v 19. století pak v Německu a ve Švýcarsku. Na území bývalého carského Ruska vznikla ve stejné době v různých městech skupina hotelů pod názvem Europejskij. Rychle se rozvíjely i hotely ve Spojených státech amerických, kde již koncem 19. století vznikl hotel, který mohl najednou ubytovat 700 hostů, zatím co ještě na konci 18. století byl velký hotel ten, který měl 20 pokojů.

Čurda, Holub (2004) popisují období rozmachu velkých luxusních hotelů na přelom 19. a 20. století. V té době také se rozvíjejí první sdružení hotelů v kapitalistické hotelové podniky, jejich vývoj a koncentrace dosáhly vrcholu po 2. světové válce a pak se měnily v mezinárodní hotelové společnosti.

2.8.2 Hotelnictví v České republice

Hotelnictví v České republice do roku 1990

Kašpar (1989) uvádí, že statistická ročenka ČSSR pro rok 1987 uvedla za rok 1986 celkem 1 158 hotelů s celkovým počtem 100 305 lůžek, a 40 motelů s celkovým počtem 3 164 lůžek. Československé hotely, národní podnik, byl podstatou organizace čs. hotelnictví a pohostinství po znárodnění v roce 1948.

Nyní jsou čs. hotely včleněny do různých systémů: Interhotely, sdružující v řadě podniků zejména hotely a také některé přední restaurace sloužící především zahraničnímu cestovnímu ruchu náleží k státnímu podniku Čedok, největší část hotelů náleží do státních podniků Restaurací a jídelen, založenými národními výbory, další hotely řídí systém spotřebních družstev. K Cestovní kanceláři mládeže patří Juniorhotely v různých místech v Československu. Charakter hotelů mají i zotavovny výběrové rekreace Ústřední správy rekreační péče ROH a řada zotavoven podnikové rekreace, popř. i některých společenských organizací, nicméně chybí jim zásadní rys hotelů – neslouží veřejnosti, ale jen členské základně jmenovaných organizací.

Čs. Interhotely jsou svým počtem lůžek na 22. místě mezi 25 největšími hotelovými společnostmi světa. Na 6. místě jsou hotely Balkanturistu (BLR) s více než 60 tis. lůžky a na prvním místě americká společnost Holiday Inn Corporation, asi s 314 tis. lůžek v hotelích prakticky po celém světě.

V publikaci Heskové a kol. (2006) je uvedeno, že do roku 1990 byly u nás největší hotely, které sloužily především zahraničnímu cestovnímu ruchu, provozovány podnikem Interhotely (dále jen IH) generálního ředitelství Čedok (dále jen GR). Čedok byl přímo spravován Ministerstvem obchodu a cestovního ruchu. Podnik Interhotely zahrnoval při svém zřízení 10 územně členěných jednotek (7 v ČR a 3 v SR). V České republice to byly: IH Praha, IH Karlovy Vary, IH České Budějovice, IH Liberec, IH Krkonoše (se sídlem ve Vrchlabí), IH Brno, IH Ostrava. Ve Slovenské republice to byly: IH Bratislava, IH Ružomberk, IH Tatra (se sídlem ve Starém Smokovci). Největší část hotelů byla součástí státního podniku Restaurací a jídelen, další hotely řídil systém spotřebních družstev. K Cestovní kanceláři mládeže patřily Juniorhotely v různých místech ČSSR. V roce 1984 byly československé Interhotely svým počtem lůžek na 22. místě mezi 25 největšími hotelovými společnostmi světa.

Historie hotelnictví v České republice po roce 1990

V publikaci od Čertíka (2004) se po roce 1989 většina hotelových zařízení vrátila původním majitelům. Na základě zákona o restituci mnohé z nich prošly 1. a 2. vlnou privatizace. Restituce a privatizace avšak vytvořily pouze základní strukturu, která se pak do roku 1998 dále prudce rozvíjela.

Tento vývoj ovlivňovala řada různých faktorů, např.:

- v oboru začaly podnikat osoby, které neměly odborné předpoklady (restituenti a osoby, otevírají nové kapacity),
- vysoké počty příchozích do oboru za prací a současně vysoké počty odcházejících z oboru,
- ekonomická recese (1997-98),
- změny na straně nabídky, změny spotřebních zvyklostí,
- aplikace nové techniky a technologie,
- implementace nových surovin,
- příchod velkých světových hotelových firem
- příchod globalizačních forem (franchisa).

Podle Ministerstva pro místní rozvoj (1999) má od roku 1999 hotelový průmysl spíše kvalitativní ráz. Je to logické, neboť příčinami jsou zvýšení kupní síly, růst nároků zákazníků, a to i v zařízeních nižších kategorií (motel, penzion).

2.8.3 Vymezení pojmu hotel

Hotel je ubytovací zařízení, které poskytuje rozličné služby zákazníkům a tím uspokojuje jejich potřebu. Jednotliví autoři popisují hotel následovně. Dle Kašpara (1989) je hotel veřejně přístupné ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, umožňující za úhradu přechodné ubytování a služby s ubytováním. Název „hotel“ je převzat z francouzského jazyka a původně určoval šlechtický dům ve městě nebo velký dům zámožného občana. Později se toho názvu začalo užívat ve Francii pro určení veřejné budovy, což se zachovalo dodnes. Sudhir Andrews (1982) popisuje, že „hotel“ nebo „hostinec“ je definován dle britského práva jako „místo, kde seriózní cestující může dostat jídlo a přístřeší, za předpokladu, že je schopný za ně zaplatit.“ Z toho důvodu musí hotel poskytovat jídlo (a nápoje) a nocleh cestujícím za úplatu a má právo odmítnout zákazníka, když je opilý, neukázněný, vzhledově zanedbaný nebo není schopen za služby zaplatit.

Holub (2004) uvádí, že teprve okolo poloviny 19. století se v metropolích a lázeňských střediscích začal rozvíjet typ hotelu, který je znám dodnes. Velké hotely vznikaly zejména u velkých železničních nádraží, která byla umístěna do středu města. Jejich

adresy se nacházely v tištěných průvodcích měst spolu s doplňujícím popisem, cenami a výjimečnou nabídkou. Pražský Řivnáčův adresář z roku 1885 in. Holub (2004) např. uvádí: *„Skoro všechny velké pražské hotely leží nedaleko nádraží, a pokoje v nich lze najati v každý čas. Jen o pouti Svatojánské (16. května) a při zvláštních slavnostech bývá vše přeplněno. V každém větším hotelu lze najmouti průvodce, kteří nosí jako odznak černou čepici s bílým C na štítku..“*

Na základě definice kategorií ubytovacího zařízení dle Kadidlové (2007) je hotel ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených (zejména stravování). Člení se do pěti tříd, přičemž jednotlivé třídy jsou označeny hvězdičkami. Hotel garni má vybavení jen pro omezený rozsah stravování (nejméně snídaně) a člení se do čtyř tříd.

3 CÍLE A METODIKA

3.1 Cíle

Cílem bakalářské práce je seznámit se s historií a rozvojem ubytovacích a stravovacích služeb v oblasti Českobudějovicka. Dalším hlavním cílem je komparace historických a současných metod rozvoje hotelnictví a cestovního ruchu a nalézt alternativy a možnosti k rozvoji ubytovacích a stravovacích služeb v této oblasti.

3.2 Pracovní hypotézy

1. Posouzení struktury předpokladů rozvoje ubytovacích a stravovacích služeb v oblasti Českobudějovicko
 - Ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů rozvoje ubytovacích a stravovacích služeb.
2. Zhodnocení poptávky současných návštěvníků vybrané oblasti.
 - Vyskytují se rozdíly v návštěvnických požadavcích mezi skupinami návštěvníků.
3. Nalezení možných témat ke zlepšení a maximálnímu využití ubytovacích a stravovacích služeb ve vybrané oblasti.
 - Ubytovací a stravovací služby ve vybrané oblasti nejsou plně využívány.

3.3 Metodika

Pro sepsání práce bude aplikován následující postup:

Zpočátku se budu věnovat analytické části. Nejdůležitější bude nastudování patřičné odborné literatury a internetových pramenů týkajících se hotelnictví a cestovního ruchu ve zkoumané oblasti.

Pro základní historická data a události vztahujících se ke zkoumanému tématu bude sloužit studium materiálů z Krajského archivu sídlícího v Českých Budějovicích, T.I.C. z náměstí Přemysla Otakara II. č. 1,2 z Českých Budějovic a internetové zdroje.

Pro analýzu současné situace ve zkoumané oblasti bude provedeno dotazníkové šetření mezi zákazníky ubytovacích zařízení, které bude zkoumat zejména spokojenost s jednotlivými službami ubytovacích zařízení. Cílem dotazníkového šetření bude získat přehled o percepci jednotlivých ukazatelů kvality a stanovení výčtu služeb, jenž zákazníci ubytovacích zařízení postrádají. Dotazníkové šetření umožní získat pohled ze strany poptávky po zkoumaných službách. Statistické vyhodnocení se uskutečnilo pomocí programu MS Excel, kdy pro každou otázku dotazníkového šetření byla využita funkce kontingenční tabulky a grafu. Jednotlivé výsledky byly vyjádřeny procentuálně a mohly se tak mezi sebou porovnat a vyhodnotit. K získání dalších informací se dospěje pomocí řízených rozhovorů s pracovníkem T.I.C. v Českých Budějovicích a ředitelem Krajského archivu v Českých Budějovicích. Záměrem bude stanovit, zda nabízené služby ubytovacích a stravovacích zařízení odpovídají poptávce, v jaké kvalitě a možnosti dalšího vývoje služeb ve vybrané oblasti.

Po zpracování veškerých dosažených informací, dotazů a odpovědí budou údaje zanalyzovány a využity ke stanovení opatření a návrhů. Dále získané fakta poslouží k formulování závěrů práce a vyvrácení či potvrzení pracovních hypotéz.

Veškeré získané informace byly získány z jihočeského archivu. Kdy nejvíce nápomocnou se stala Encyklopedie Českých Budějovic z roku 1998 a Průvodce po budějovických hostincích.

4 ANALÝZA UBYTOVACÍCH A STRAVOVACÍCH ZAŘÍZENÍ VE ZKOUMANÉ OBLASTI

4.1 Geografické vymezení oblasti Českobudějovicka

Českobudějovicko se nachází na jihovýchodní hranici Čech s Rakouskem a leží ve střední až jihovýchodní části Jihočeského kraje. Tato oblast je především charakteristická a turisticky známá svými vodními plochami (které tvoří přes 4% rozlohy), toky a lesy. Na jih hraničí s Českokrumlovskem, na západ se Strakonickem a Prachatickem, na severozápad s Píseckem, s Tábořskem sousedí na severovýchod a na východ s Jindřichohradeckem. K 30. 9. 2011 měl Jihočeský kraj 639 096 obyvatel, z toho činí 187 169 obyvatel z okresu České Budějovice. Svou rozlohou, která činí 1 638 km², se stává druhým největším okresem v Jihočeském kraji a zároveň desátým okresem České republiky. K 1.1.2008 byl region správně členěn do 109 obcí. Z toho zde můžeme najít 9 měst – Borovany, České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Nové Hrady, Rudolfov, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou a Zliv, 1 městys a 99 vsí. Mezi ty přední můžeme začlenit Borek, Boršov nad Vltavou, Kamenný Újezd, Římov, Ševětín a Včelnou. Region Českobudějovicka je z rozlohového hlediska velice obšírný, z tohoto důvodu jsem si určila dané území, kterému se budu v mé práci věnovat. Do mnou vymezeného území patří České Budějovice, Ledenice, Borovany, Boršov nad Vltavou, Včelná a jejich nejbližší okolí (obrázek č.1).

Dle oficiálních stránek Českých Budějovic založil toto město český král Přemysl Otakar II. v roce 1265, aby tak upevnil svojí mocenskou pozici v jižních Čechách. Na počátku 14. stol. se město stalo významným centrem řemesel a obchodu a stalo se nejdůležitějším místem v jižních Čechách. Během husitských válek se hlavně německému patriciátu povedlo město uchovat na straně krále Zikmunda. Jelikož za stavovského povstání (1546-47) stáli městští páni při katolickému císaři Ferdinandovi I., nestálo hospodářskému rozmachu města nic v cestě. České Budějovice se staly důležitou křižovatkou obchodních cest mezi Labem a Dunajem. Rozvoj města zastavila třicetiletá válka. Až začátek 19. století znamenal pro tuto oblast značný hospodářský vývoj, kdy v roce 1832 začal provoz první železnice na evropském kontinentě. Koněspřežní železnice byla stavěna v letech 1828-1832 F.J.Gerstnerem a stala se důležitým pojítkem Českých Budějovic a Linze. Její zachované části byly prohlášeny 30. 3. 1962 národní kulturní památkou.

Začaly také vznikat nové průmyslové podniky na dřevo, papír, strojírenství, zpracování ryb, pivovary - první pivovar Samson vznikl již roku 1795 a byly postaveny říční loděnice J. Lany.

K 1. 1. 1949 se České Budějovice staly správním centrem nově zřízeného Českokobudějovického kraje. 1. července 1960 se staly centrem Jihočeského kraje a v roce 2000 se staly ústředním městem Budějovického kraje, který byl v květnu 2001 přejmenován na Jihočeský kraj.

4.2 Ubytovací zařízení v oblasti Českokobudějovicka

Zkoumaná oblast je známa svojí historií, ve které dle místních historických pramenů hrají důležitou roli ubytovací zařízení.

4.2.1 Vývoj ubytovacích zařízení ve středověku

Encyklopedie Českých Budějovic z roku 1998 konstatuje, že od 14. století sloužily k ubytování a stravování zájezdní hostince, které byly zřizovány v měšťanských domech především na náměstích a v hlavních ulicích. Majitelem v tehdejší době byli zámožní patriciové, kteří měli v domě i vlastní pivovar s potřebným vybavením. Tyto zájezdní hostince stály na dlouhých parcelách, což umožňovalo kupeckým povozům vjezd do domu zadními vraty. V zájezdních hostincích se nalézala velká výčepní místnost pro stravování a pobyt hostů, komory k hromadnému noclehování, stáje pro koně a dvůr. Na náměstí Přemysla Otakara II. se v této době nalézalo 5 zájezdních hostinců. Na západní straně náměstí stál zájezdní hostinec U Tří korun a U Zlatého jelena, na východní straně náměstí se nacházel hostinec U Tří bílých zvonků, později zvaný U Bílého zvonu, na jižní straně byly 2 hostince: U Bílé labutě a U Zlatého slunce. V Krajinské ulici, která navazuje na náměstí, se nacházel zájezdní hostinec U Zlatého beránka. K nejstarším hotelům v Českých Budějovicích se řadí hotel Zvon z roku 1533, který byl centrem společenského života německy mluvících českokobudějovických obyvatel. Kromě něj se na náměstí Přemysla Otakara II. nacházely další dva hotely: sousední hotel U Tří kohoutů a na jižní straně náměstí hotel Slunce. Všechny tyto hotely měly své dostavníky tzv. Hotel-Omnibusse, které jezdily ke každému vlaku. Jejich kočí lákali hlasitým voláním před nádražím cestující, aby využili jejich omnibussu a ubytovali se tak v daném hotelu.

4.2.2 Vývoj ubytovacích zařízení v 18. a 19. století

Období rozkvětu dle Encyklopedie Českých Budějovic z roku 1998 nastalo s rozvojem formanské přepravy zboží v 2. pol. 18. stol. po výstavbě císařských silnic a v 1. pol. 19. stol. před vybudováním koněspřežné železnice. V souvislosti s výstavbou železnice v Českých Budějovicích bylo v roce 1939 na 61 hostinců a v roce 1868 vznikly nové hotely: U Císaře rakouského a U Města Budějovic. Na jejich výhodnou polohu při získávání hostů reagovaly ostatní hotely ve městě v zajišťování kyvadlové dopravy k nádraží podnikovými omnibussy. Počet ubytovacích zařízení se snížil o hotel U Tří korun a o hotel Karbus. Naproti starému nádraží v Českých Budějovicích stával Hotel Bahnhof a Hotel U Císaře rakouského. Proti novému nádraží (1908) se nacházely hotely Imperial a Grand Hotel, proti nádražní poště hotely Post a Dobner, později hotel Evropa s 30 komfortně zařízeníými pokoji, ústředním topením, elektrickým osvětlením, vyhlášenou kuchyní a vinárnou. Grand Hotel Imperial, jehož majitel Ladislav Boháč (1887-1929) proslul jako gastronomický odborník, byl ve 20. letech největším hotelem celých jižních Čech. Měl k dispozici 150 pokojů, tekoucí studenou i teplou vodu, ve vybavení měl koupelny, svatební salon a zahradu. V přízemí disponoval rozsáhlými kavárenskými a restauračními místnostmi a také barem s uměleckým programem.

Od začátku 19. století byla možnost ubytovat se v zájezdních hostincích v Říšské (dnes Husově) třídě. Hostinec U Zelené ratolesti (Na krenosti) patřil Albertu Lannovi, který sloužil také jako technické zázemí provozu koněspřežné železnice. Naproti němu stál hostinec U Zlaté hvězdy. Před Rožmberskou branou na Linecké silnici (dnes Lidická třída) byly návštěvníkům města k dispozici zájezdní hostince U Zlaté husy a U Modré hvězdy. Dále od města, kde se rozcházely silnice na Jindřichův Hradec, Vídeň a do Trhových Svinů se nacházel velký zájezdní hostinec U Černého koníčka (dodnes tam stojí). Na začátku Rudolfovské silnice stály dva velké zájezdní hostince U Brabců a U Stříbrné podkovy.

4.2.3 Vývoj ubytovacích zařízení ve 20. století

Ve 20. letech 20. století zřídil na Lannově třídě Karel Dobner (*1926) hotel Adria, který disponoval 20 elegantně zařízeníými pokoji.

Po roce 1945 několik zájezdních hostinců zaniklo v souvislosti se znárodněním (U Zlatého jelena, U Zlatého beránka, U Černého vola, U Zelené ratolesti, U Brabců,

Beseda). Další podniky byly zdemolovány (hospoda Na Šlejferně, zájezdní hostince U Zlaté husy a U Modré hvězdy). Na území města České Budějovice se v roce 1948 nacházely hotely Adria (16 pokojů), Centrál (33 pokojů), Grand (65 pokojů), Imperiál (43 pokojů), Jirsíkův národní dům, Maroušek (16 pokojů), Slunce (43 pokojů), U Města Plzně (7 pokojů) a Zvon (75 pokojů). V 50. letech přešly hotely do správy podniku Hotely a restaurace, kdy byly některé hotely přejmenovány a jiné zcela zrušeny. Zejména v 60. a 70. letech byly možnosti ubytování v Českých Budějovicích velmi omezené. To se projevilo v době pořádání zemědělské výstavy Země živitelka, i když při této akci byly využity pro ubytování vysokoškolské koleje. V roce 1974 tvořila ubytovací kapacita zdejších hotelů a turistických ubytoven pouhých 794 lůžek. Zlepšení ubytovací situace přinesla výstavba hotelu Gomel 1978-1983 s nabídkou 500 lůžek. V roce 1996 se nacházelo v Českých Budějovicích 20 hotelů s celkovou kapacitou 1 417 lůžek, dále 42 penzionů s 353 lůžky a 70 ostatních ubytovacích zařízení se 770 lůžky. Služeb nabízených těmito ubytovacími zařízeními využilo v roce 1996 celkem 155 899 osob, z čehož bylo 56 101 českých občanů a 59 798 cizinců (37,8% němečtí turisté, 24,6% rakouští, 3% holandští, 5,7% italští, 4,3% francouzští, 3,2% návštěvníci ze Spojených států amerických, 2,2% ze Slovenska a 19,2% ostatní turisté).

4.2.4 Analýza současné situace na trhu ubytovacích služeb

V Českých Budějovicích se ubytuje přibližně 10 % všech návštěvníků Jihočeského kraje. Podle oficiálních statistik byla v roce 2006 míra využití ubytovacích kapacit v Českých Budějovicích cca 20 %. České Budějovice disponují dostatečným množstvím stravovacích kapacit různé úrovně, některé nabízejí také tradiční jihočeská jídla.

Z oficiálních stránek města České Budějovice bylo zjištěno, že město má k dispozici více než 4,5 tis. lůžek ve více než 40 hromadných ubytovacích zařízeních. Z tohoto počtu je 19 hotelů (čtyři čtyřhvězdičkové) a 15 penzionů. Další kapacity přísluší školním ubytovacím zařízením a kempům. Důležité je, že je počet ubytovacích zařízení ve střednědobém rozhledu víceméně stabilní. Kapacita čtyřhvězdičkových hotelů je celkem 700 lůžek, přičemž největší z nich měl Hotel Gomel (budoucí hotel síť Clarion), který disponoval více než 430 lůžky. Tři čtyřhvězdičkové hotely jsou situovány v centru města na náměstí Přemysla Otakara II.

Z oficiálních stránek města České Budějovice bylo zjištěno, že město má k dispozici více než 4,5 tis. lůžek ve více než 40 hromadných ubytovacích zařízeních. Z tohoto počtu je 19 hotelů (čtyři čtyřhvězdičkové) a 15 penzionů. Další kapacity přísluší školním ubytovacím zařízením a kempům. Důležité je, že je počet ubytovacích zařízení ve střednědobém rozhledu víceméně stabilní. Kapacita čtyřhvězdičkových hotelů je celkem 700 lůžek, přičemž největší z nich měl Hotel Gomel (budoucí hotel síť Clarion), který disponoval více než 430 lůžky. Tři čtyřhvězdičkové hotely jsou situovány v centru města na náměstí Přemysla Otakara II.

4.3 Stravovací zařízení v oblasti Českobudějovicka

Spolu s ubytovacími zařízeními vznikali ve zkoumané oblasti i zařízení stravovací, která doplňovala služby ubytovacích zařízení, nebo fungovala samostatně. Průvodce po budějovických hostincích z roku 1999 uvádí, že existence prvních výčepů piva na Českobudějovicku byla spjata s činností právozárečných měšťanů, kteří točili pivo z povolené várky ve svých domech, vyznačených přechodně chmelovým věncem. Výčep byl v chodu jen do vyčerpání zásoby, pak se přestěhoval dle určeného pořadí do dalšího domu, jehož majitel užil svého práva. Současně v každé ze čtyř městských čtvrtí mohly být otevřeny jen dvě šenkovny piva. Jako hostinské místnosti sloužily domovní mázhausy vybavené stoly a lavicemi, pivní sudy byly umístěny ve sklepech. Hosté v té době upřednostňovali dražší, ale o to hořčí ječná piva, jejichž obsah alkoholu se rovnal asi pivu o 23°. Málo cenná piva se směla prodávat za sníženou cenu.

4.3.1 Vývoj stravovacích zařízení do 19. století

Od 14. století vznikaly zájezdní hostince. Roku 1703 se v oblasti Českobudějovicka provozovala jen desítka stálých hospod a 13 domácích výčepů v domech sládků. Od počátku 19. století se zvyšoval počet dalších hostinců díky narůstajícímu počtu obyvatel, roku 1839 jich bylo již 61. Hostince byly situovány tak, aby si navzájem nekonkurovaly. Původně počítaly se stálými hosty z blízkého okolí bez ohledu na jejich společenské složení, ale v průběhu doby došlo k jejich diferenciaci. Začaly se rozlišovat hlučné hospody, v nichž se hlavně pilo pivo a hrály karty, od klidnějších, kde bylo možné se najíst, přečíst noviny a podebatovat se známými u stolu. O těchto hostincích, formankách a šenkovnách se můžeme dozvědět více v knize Karla Klostermanna Na Útěku, kde uvádí, že již v roce 1866 se v Českých Budějovicích nacházela zájezdní

hospoda U Města Vídně, restaurace U Slunce a Zvon. Například v tehdejší době si mohl člověk v jedné z prvních budějovických restaurací U Slunce objednat pečené kuře za 30 krejcarů. Nacházely se zde i další formanky a šenkovny, kde byla typická hospodská atmosféra, několik mužů tu hrálo karty při blikavém světle začazené lampy v hustě zakouřeném ovzduší a podlaha od nich byla posetá vrstvou popela z vyklepaných dýmek. Existovaly také podniky, které se snažily získat hosty, kteří se zde chtěli najíst a dozvědět se novinky od svých známých, a sice pomocí oddělených místností. Ve větších restauracích se nalézaly taneční sály, kde se konaly plesy, maskarní bály, rozličné taneční zábavy, ale také i koncertní produkce a přednášky (*U Milleretů*, později s názvem *U Hromádků*, *Česká beseda*, *Německý dům*, aj.), ale i různá představení (*Alžír*, *Na Rychtě*).

V 2. polovině 19. století docházelo k rozdělení pohostinství na podniky české a německé, navštěvované hosty jedné národnosti a zásobované pivem buď z Měšťanského pivovaru, nebo od r.1895 založeného Českého akciového pivovaru (Budvar). Roku 1898 bylo ve městě České Budějovice 35 pohostinství, které se pokládaly za české podniky. Poznaly se podle jejich názvu, který obsahoval jména majitelů nebo nájemců a spolu s hostinskými se měnil (*U Brabců*, *U Coufalů*, *U Fošumů*, *U Hromádků*, *U Českého Němce*). Proto vznikla neutrální a nestranná označení jako *U Basy*, *U Bílého anděla*, *U Černého koníčka*, *U Červeného srdce*, *U Zlaté hvězdy* nebo se značila podle měst (*U Města Prahy*, *U Města Krumlova*, *U Města Písku*, *U Města Tábora*). Některá pojmenování byla vytvořena dle polohy hostince (*Na Pěkné vyhlídce*, *U Zastávky*, *Na Růžku*, *Na Sadech*). Vznikem ČSR r.1918 se odrazil v názvech podniků, které se tomu tak musely přizpůsobit (*U Čechoslovana*, *U Veselého legionáře*, *U Slovanů*). Jiné podniky přitahovaly hosty svými neobvyklými, kuriózními názvy jako *Na Severní točce*, *U Božího oka*, *Za Větrem*, *U Šedivého osla*.

4.3.2 Vývoj stravovacích zařízení ve 20. století

Za druhé světové války část českobudějovických pohostinství zanikla kvůli nedostačujícímu zásobování pivem a především úbytku hostů. Daleko větší změny se dostavily po roce 1945, kdy některé hostince zmizely v důsledku konfiskací nebo znárodnování (*U Jelena*, *U Zlatého beránka*, *U Černého vola*, *U Zelené ratolesti*, *U Brabců*, či hostinec *Beseda*). Jiné podniky byly bořeny v souvislosti s přestavbami předměstí (*Na Staré poště*, *U Bílé růže*, *Metropol*, *U Zlaté husy*, *U Modré hvězdy* či

U Slovanů). Na druhou stranu vzniklo několik nových hostinců v památkově upravených historických objektech uvnitř města (např. Masné krámy, Malý pivovar) nebo v novostavbách na předměstí (hotely Gomel, Perla, Gerbera, KD Metropol a Vltava). Po roce 1989 bylo otevřeno v Českých Budějovicích velké množství hostinců.

5 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU UBYTOVACÍCH SLUŽEB VE ZKOUMANÉ OBLASTI

5.1 Dotazníkové šetření

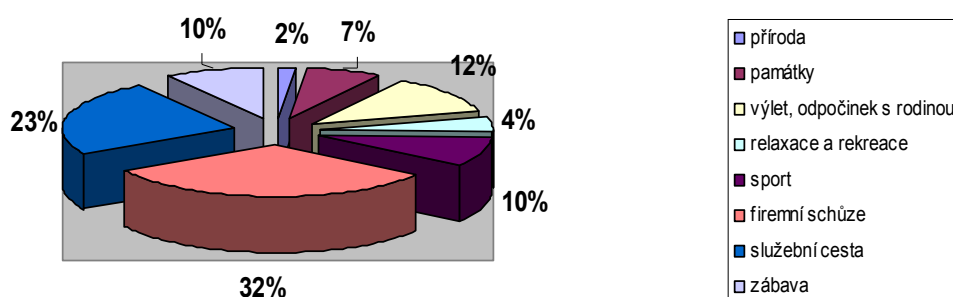
5.1.1 Potřebné informace

Na základě informací o možných problémech v oblasti ubytování a doplňkových služeb, byl sestaven dotazník pro hosty ubytovacích zařízení. Otázky se určovaly závislé a nezávislé proměnné. Výsledky odpovědí byly zaznamenány a vyhodnoceny pomocí statistik MS – excel. Počet připravených dotazníků byl 250, ovšem zpět se vrátilo pouze 140 a použitelných pro další analyzování bylo 115 dotazníků. Na otázky respondenti odpovídali během svého pobytu ve vybraných ubytovacích zařízeních v dané oblasti. Dotazník byl umístěn do ubytovací jednotky, nebo na recepci vybraných ubytovacích zařízení. Dotazníky byly umístěny v těchto ubytovacích zařízeních: penzion U Brejžků (Boršov nad Vltavou), penzion Victoria (Včelná), penzion Borovanský Mlýn (Borovany), hotel Savoy, hotel Zátkův Dům, hotel Dvořák, hotel Zvon, hotel Malý Pivovar a penzion Centrum (České Budějovice).

5.1.2 Vyhodnocení a grafické zpracování otázek

Graf č. 1

Za jakým účelem jste navštívil/a tento region?

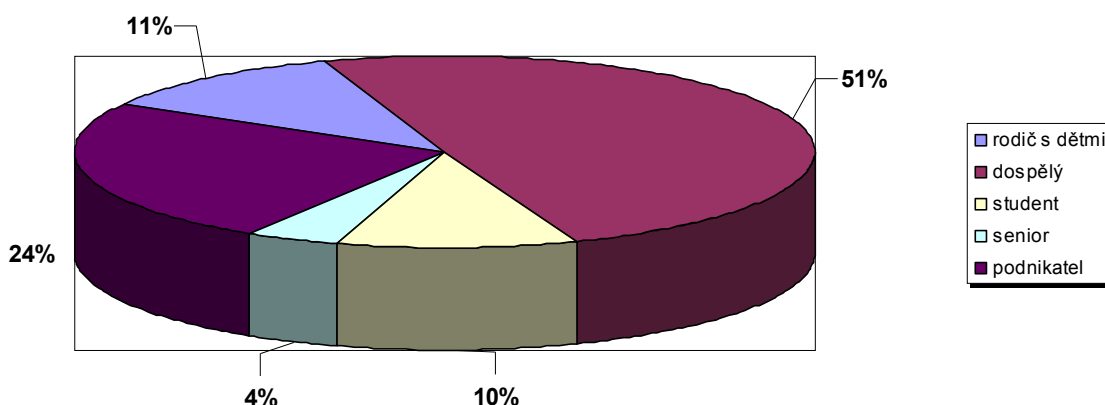

Zdroj: Vlastní šetření

Dle výsledku můžeme vidět, že nejvíce respondentů (37) navštívilo zařízení z důvodu firemní schůze. Firemní schůze doprovází možnost služební cesta, kvůli které zde jezdí 27 účastníků cestovního ruchu. Nelze si nepovšimnout, že nejméně tato oblast láká návštěvníky cestovního ruchu, co se týče přírody či pro nalezení relaxace a rekreace.

Graf č. 2

Která skupina nejvíce navštěvuje tento region?

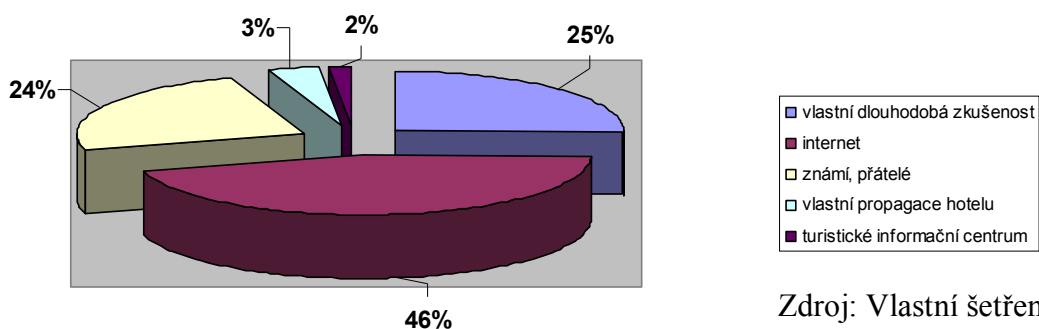

Zdroj: Vlastní šetření

Dle dotazníkového šetření nám nejméně navštěvujícím segmentem této oblasti vyšel senior, jelikož ho tato oblast značně nepodmiňuje k návštěvnosti. Přitom senioři mají nadbytek volného času a rádi cestují a navštěvují pamětihodnosti a jiné cennosti či přednosti jednotlivých regionů a jejich oblastí. Proto si myslím, že je v nich skrytý potenciál, který by se mohl pro tuto oblast do budoucna zúročit.

Graf č. 3

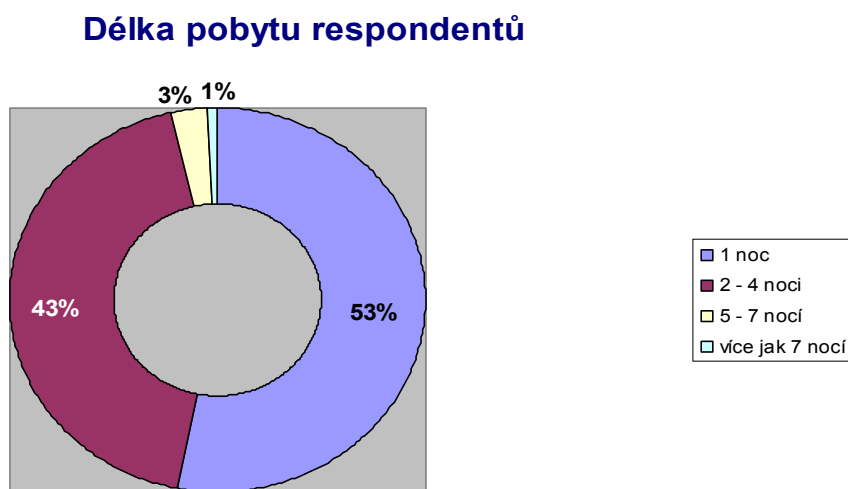
Odkud jste se dozvěděl/a o tomto ubytovacím zařízení?

Zdroj: Vlastní šetření

Že internet a multimediální prostředky hýbou světem, se můžeme ujistit i v cestovním ruchu. Necelá polovina respondentů navštívila vybranou oblast Českobudějovicka pomocí informací vyhledaných na internetu. Co se mi zdá protichůdné a nelogické, je chování ubytovacích zařízení, které si nečiní skoro žádnou vlastní propagaci a tím pádem přicházejí o klientelu, která by je tak mohla navštěvovat i do budoucna.

Graf č. 4

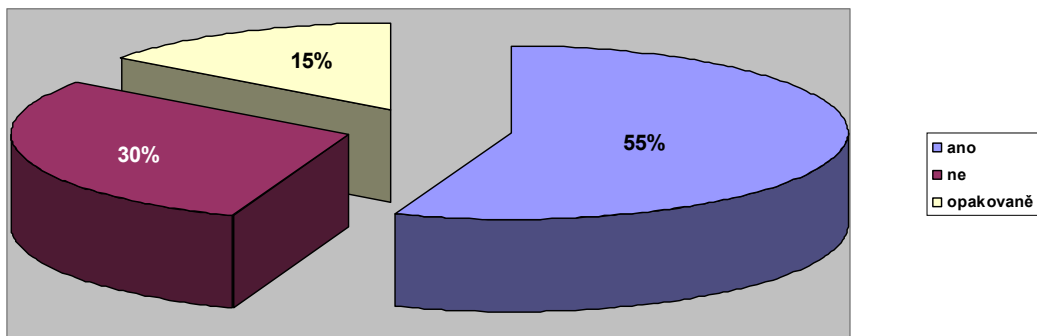

Zdroj: Vlastní šetření

Jelikož vybranou oblast Českobudějovicka navštěvují především dospělí či podnikatelé, kteří zde jezdí na firemní schůze či služební cestu, odpovídá tomu i délka jejich pobytu, kterou je nejčastěji pouze 1 noc.

Graf č. 5

Jste v tomto ubytovacím zařízení poprvé?

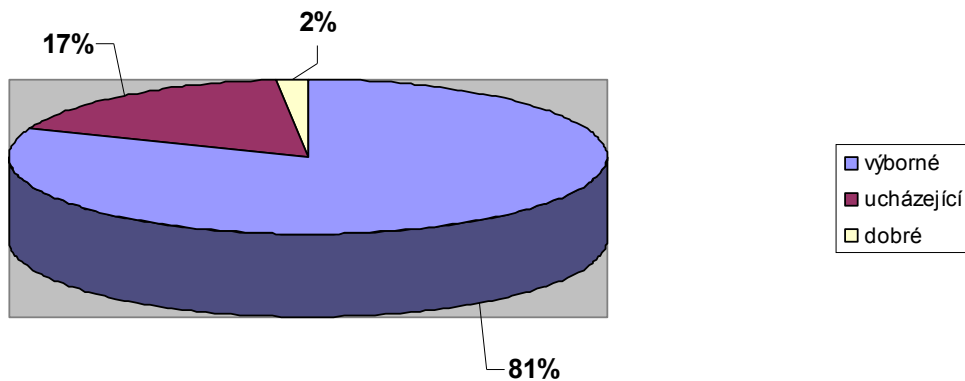

Zdroj: Vlastní šetření

Podle odpovědí z otázky č. 3 lze usuzovat, že ubytovací zařízení navštívili účastníci cestovního ruchu poprvé, jelikož ubytovací zařízení si činí pouze malou propagaci. Proto návštěvníkům cestovního ruchu nezbyvá, než se ubytovat v ubytovacím zařízení, na které právě narazí a nemá s ním žádné zkušenosti. Pouze podnikatelé se ubytovávají opakovaně do ubytovacích zařízení, se kterými byli spokojeni, a plně jim vyhovovaly.

Graf č. 6

Celková spokojenost návštěvníků CR s prostředím UZ

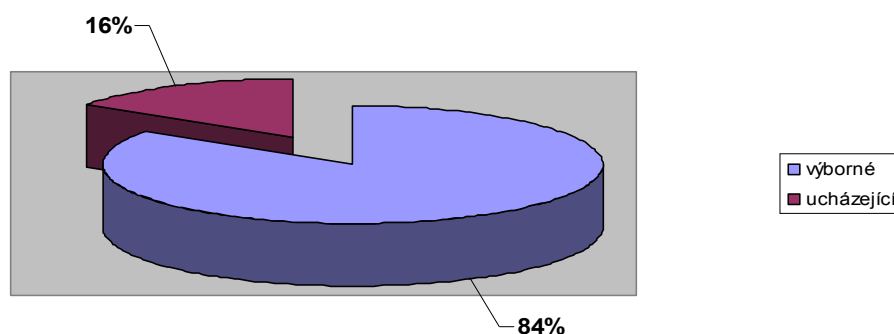

Zdroj: Vlastní šetření

Jak lze vyčíst z grafu, téměř všichni respondenti (93) byli maximálně spokojeni s prostředím daného ubytovacího zařízení. Pouze 20 dotázaných ze 115 odpověděli, že prostředí UZ bylo ucházející a 2 respondentům připadalo prostředí UZ dobré. Výbornou spokojenost návštěvníků cestovního ruchu lze odvodit také z toho, že většina vybraných ubytovacích zařízení na dotazníkové šetření sídlí v centru města či jeho bezprostřední blízkosti. Pouze 2 penziony se nacházely mimo město České Budějovice.

Graf č. 6 a)

Celková spokojenost účastníků CR s profesionalitou a chováním personálu UZ

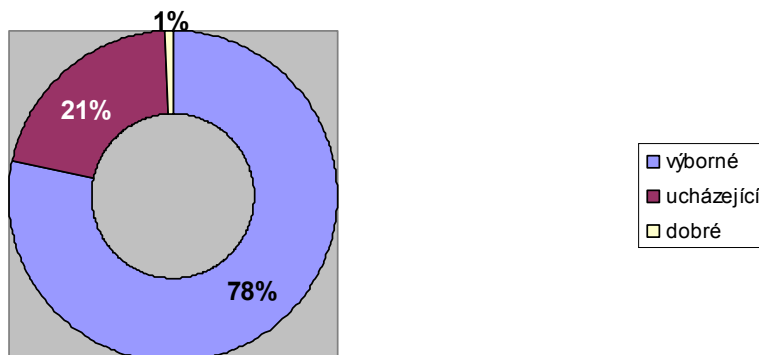

Zdroj: Vlastní šetření

Na otázku, jak jsou účastníci cestovního ruchu celkově spokojeni s profesionalitou a chováním personálu daného ubytovacího zařízení skoro všichni respondenti (84%) odpověděli, že byli maximálně spokojeni.

Graf č. 6 b)

Celková spokojenost účastníků CR s čistotou a hygienou UZ

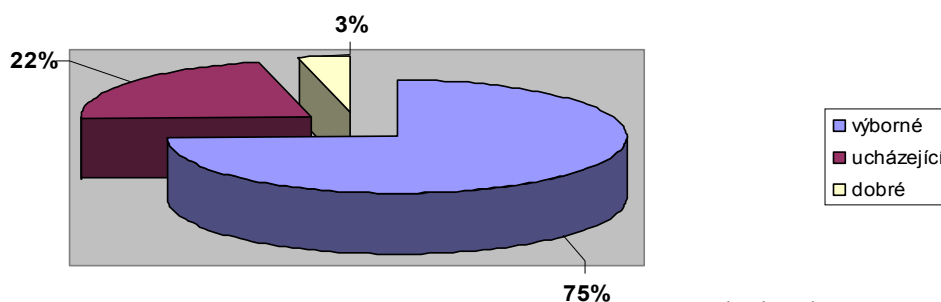

Zdroj: Vlastní šetření

Ubytovací zařízení musí splňovat přísné hygienické normy. Tomu nasvědčuje i odpověď většiny dotázaných (90), kteří odpověděli, že jsou maximálně spokojeni s čistotou a hygienou UZ, ve kterém byli ubytováni. Čistota a hygiena je základní předpoklad úspěchu ubytovacího zařízení. Pokud si host stěžuje na čistotu a hygienu daného UZ, je známo, že většinou toto místo již podruhé nenavštíví.

Graf č. 6 c)

Celková spokojenost účastníků CR se stravováním poskytnutým v navštíveném UZ

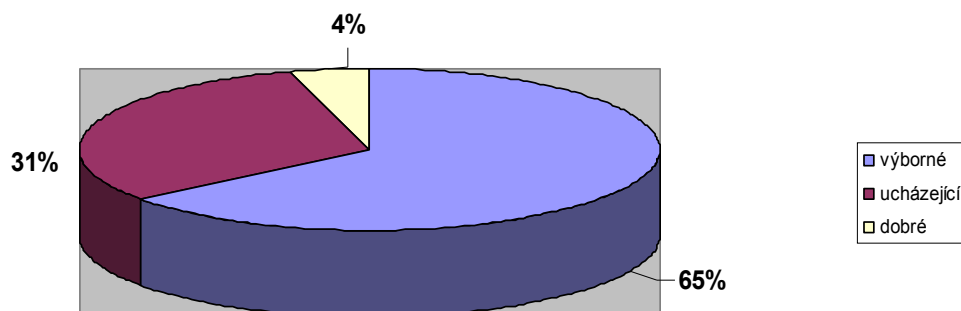

Zdroj: Vlastní šetření

Ubytovací služby doprovází služby stravovací. Většina návštěvníků cestovního ruchu předpokládá, že se v ubytovacím zařízení nachází také možnost stravování. Jelikož oblast Českobudějovicka navštěvují především podnikatelé, kteří zde jezdí na firemní schůze, očekávají určitý komfort služeb, který zabezpečuje dané ubytovací zařízení. Dle dotazníkového šetření bylo zjištěno, že $\frac{3}{4}$ dotázaných jsou maximálně spokojeni se stravováním, které jim poskytlo dané ubytovací zařízení.

Graf č. 6 d)

Celková spokojenost účastníků CR s vybaveností UZ

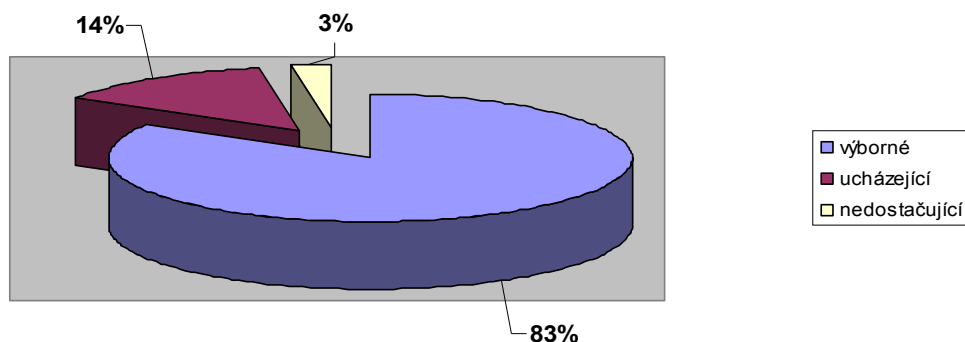

Zdroj: Vlastní šetření

Celková vybavenost UZ koresponduje s klasifikací ubytovacích zařízení. Jelikož se v našem případě většina respondentů ubytovala ve čtyřhvězdičkových hotelech, tedy first class, očekává se od nich nejen širší nabídka doplňkových služeb, profesionalita personálu, ale také jisté vybavení samotných pokojů a ubytovacího zařízení. S tímto aspektem je spokojeno $\frac{3}{4}$ návštěvníků a hostů ubytovaných v daných UZ v oblasti Českobudějovicka.

Graf č. 6 e)

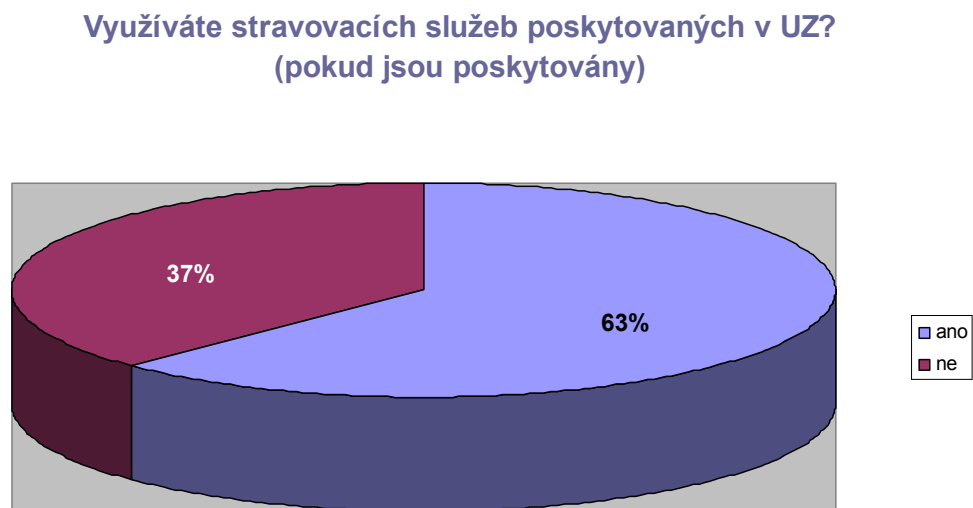
Celková spokojenost účastníků CR se službami recepce UZ

Zdroj: Vlastní šetření

Recepce je samotná vizitka ubytovacího zařízení. Tvoří první dojem, který by měl být samozřejmě pozitivní. Nejen samotná recepce by měla být perfektně vybavena, ale také samotní pracovníci recepce by měli splňovat určité kvality a profesionální chování. Více jak $\frac{3}{4}$ účastníků cestovního ruchu považovali služby recepce za výborné.

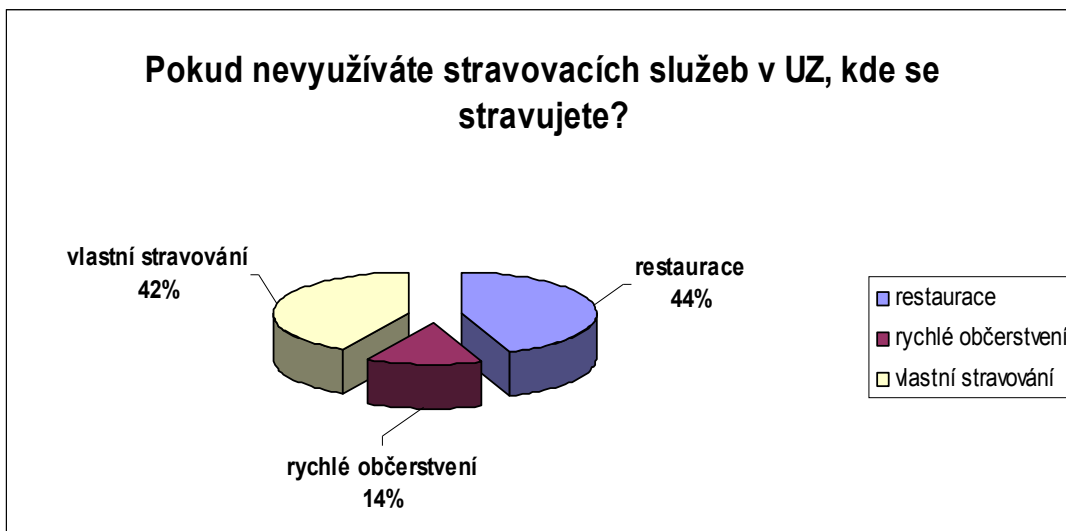
Graf č. 7

Zdroj: Vlastní šetření

Dnešní společnost je náročná. Ubytovací zařízení musí splňovat určitá kritéria, nacházet se v centru či blízko centra daného města, ale nesmí se to odrazit v hluku navštíveného ubytovacího zařízení. S náročností koresponduje také možnost stravovat se v daném ubytovacím zařízení. Kvalita a možnost tohoto aspektu tvoří celkový dojem z navštíveného místa. Dle dotazníkového šetření využívá více jak polovina respondentů stravovacích služeb v UZ, pokud jsou zde poskytovány.

Graf č. 8

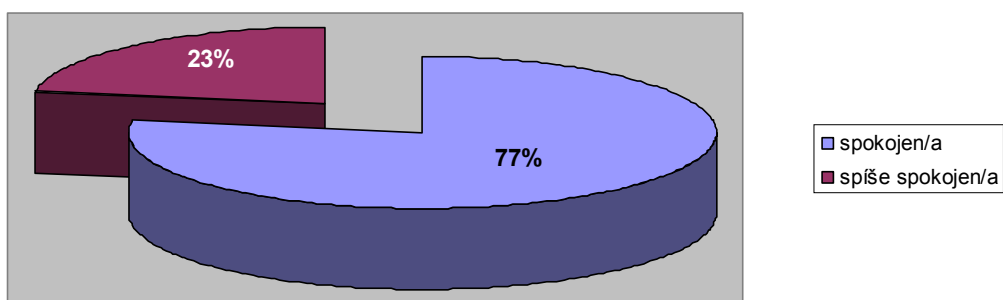
Zdroj: Vlastní šetření

Pouze 43 respondentů z předcházející otázky nenavštěvuje stravovací služby v UZ.

44% z těchto dotázaných se stravuje v restauraci a 42% se stravuje samo. Proč tomu tak je? Je snad nabídka stravovacích služeb v jednotlivých ubytovacích zařízeních příliš finančně náročná nebo má nedostačující kvalitu? Na to se nám bohužel nedostalo odpovědi.

Graf č. 9

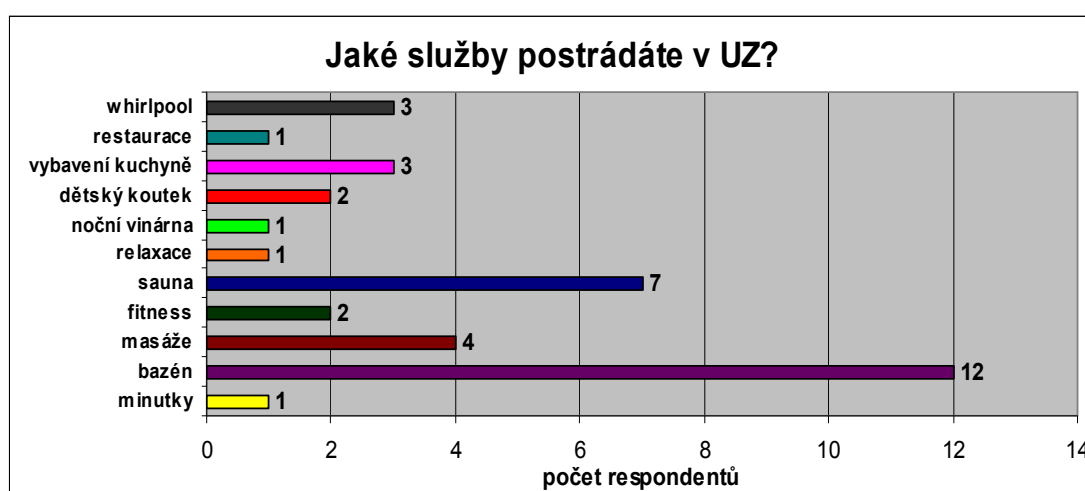
Celková spokojenost s ubytovacím zařízením

Zdroj: Vlastní šetření

S čím mohou být ubytovací zařízení spokojeni, je celková spokojenost jejich zákazníků s jejich poskytovanými službami. 89 respondentů ze 115 je maximálně spokojeno a pouhých 26 odpovědělo, že je spíše spokojeno. Naopak žádný dotázaný nebyl celkově nespokojen.

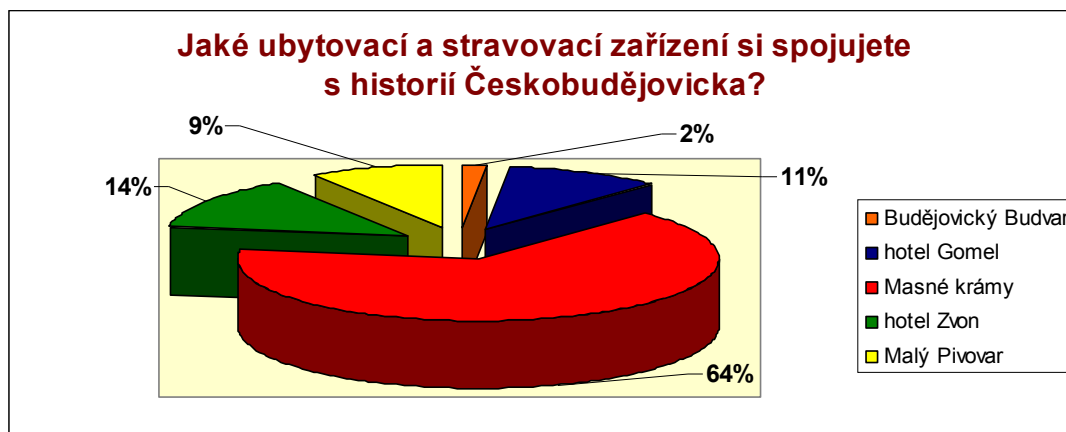
Graf č. 10

Zdroj: Vlastní šetření

Ubytovací zařízení v dnešní době neplní funkci pouze ubytovací, ale zahrnuje v sobě komplexnost několika dalších služeb, které bohužel v některých ubytovacích zařízeních dodnes chybí. Návštěvníci svůj fond volného času v daném ubytovacím zařízení rádi stráví relaxací či odpočinkem. Z dosažených odpovědí je zřejmé, že návštěvníci ubytovacího zařízení a účastníci cestovního ruchu postrádají v UZ nejvíce bazén (12), dále saunu (7) či možnost se nechat profesionálně namasírovat (4).

Graf č. 11

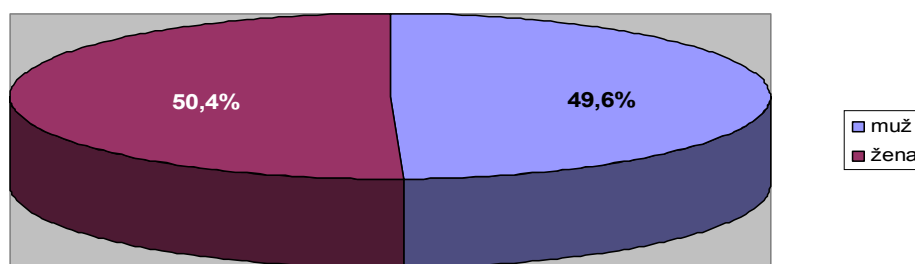

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce si respondenti spojují Masné krámy s historií Českobudějovicka (37). Mezi další zmíněná ubytovací či stravovací zařízení uvedli hotel Zvon (8), hotel Gomel (6) či Malý Pivovar (5). Zbytek buď neodpověděl, jelikož byl v této oblasti poprvé nebo neznal ubytovací nebo stravovací zařízení spojená s historií Českobudějovicka.

Graf č. 12

Jakého jste pohlaví?

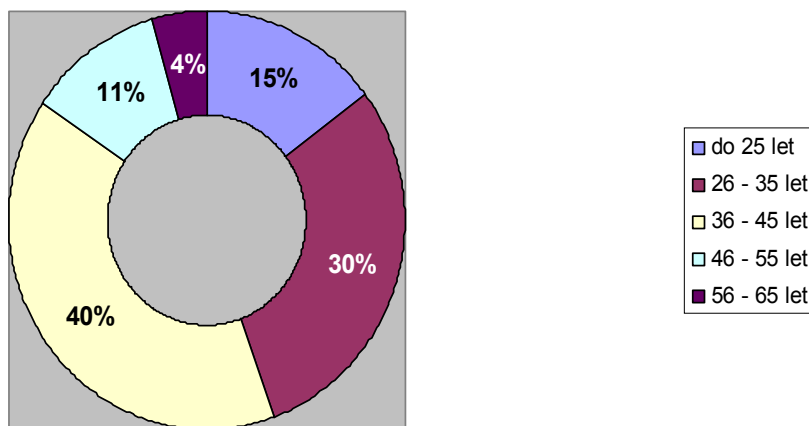

Zdroj: Vlastní šetření

Při otázce jakého jsou respondenti pohlaví, nám překvapivě vyšla shoda obou pohlaví. Kdy poměr ženského pohlaví k mužskému vyšel 58:57.

Graf č. 13

Kolik je Vám let?

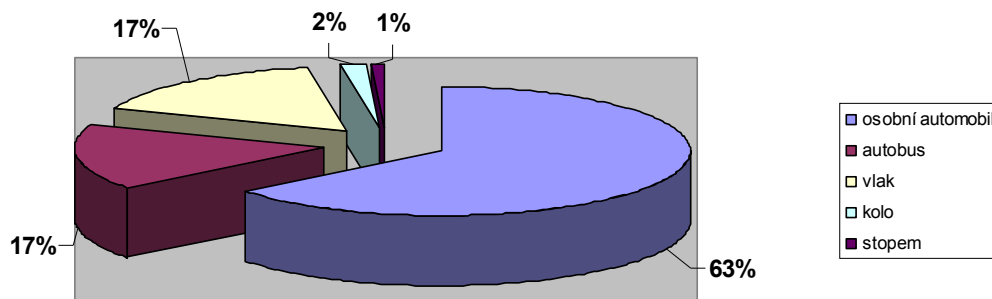

Zdroj: Vlastní šetření

Oblast Českobudějovicka s ubytováním v ubytovacím zařízení navštěvují nejvíce lidé, kterým je mezi 36 – 45 let.

Graf č. 14

Jakým dopravním prostředkem jste se dopravil/a do tohoto UZ?

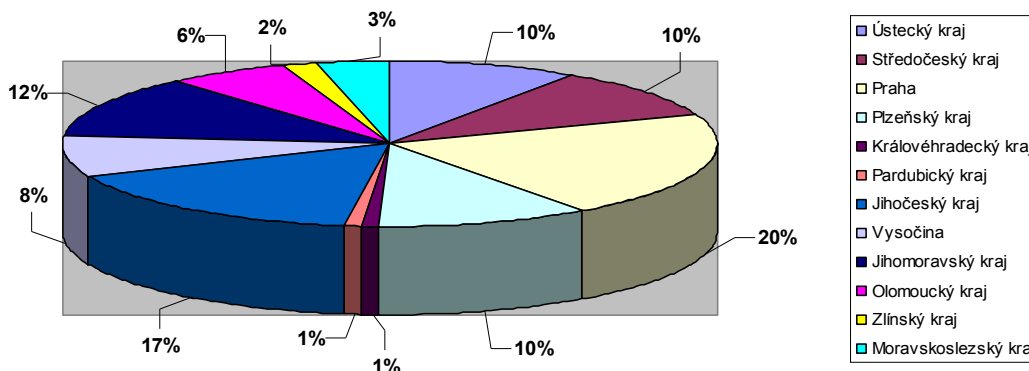

Zdroj: Vlastní šetření

U otázky, kterým dopravním prostředkem se do této oblasti dopravili dotázaní respondenti, odpověděla většina, a sice 74 ubytovaných, že svým osobním automobilem. Může to být zapříčiněno špatnou železniční infrastrukturou, kdy samotná cesta rychlíkem trvá z Prahy do Českých Budějovic dvě a tři čtvrtě hodiny. Jízda autobusem trvá stejně, jen jeho frekventovanost je bohužel nižší, než u zmíněné železnice. Pro lepší budoucnost a perspektivu oblasti Českobudějovicka vidím jediné řešení. Mít pevné nervy, jelikož přestavba a modernizace železnice potrvá ještě několik let.

Graf č. 15

Region trvalého bydliště respondentů

Zdroj: Vlastní šetření

Poslední otázkou, která byla kladena respondentům, zněla: Označte region Vašeho trvalého bydliště. Dle vyhodnocení navštěvují nejvíce oblast Českobudějovicka lidé ubytováni min. na 1 noc z Prahy. Naopak nejméně vyhledávají tuto oblast lidé s trvalým bydlištěm v Královéhradeckém či Pardubickém kraji.

5.1.3 Shrnutí dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření zjistilo stejný poměr hostů dle pohlaví. Nejzastoupenější skupinou v tomto šetření byli respondenti ve věku 36-45 let. Většina z nich se do této oblasti dopravila pomocí svého osobního automobilu většinou z Prahy dále z Jihočeského a Jihomoravského kraje za účelem firemní schůze. Nejčastější skupinou návštěvníků zkoumaných zařízení byli dospělí a podnikatelé, naopak nejméně hostů mají zkoumaná zařízení ze segmentu seniorů. O jednotlivých ubytovacích zařízeních (dále jen UZ) ve zkoumané oblasti se respondenti dozvěděli prostřednictvím internetu a dle vlastní dlouhodobé zkušenosti s jednotlivými ubytovacími zařízení, ve kterých se většina dotázaných ubytovala na jednu noc. Většina ubytovaných v jednotlivých UZ byla poprvé a také většina v nich byla maximálně spokojena jak s prostředím UZ, tak i s profesionalitou a chováním personálu, s čistotou a hygienou daného UZ, dále byli dotázaní nadmíru spokojeni s poskytnutým stravováním v UZ, vybaveností pokojů a UZ a službami recepce. Většina ubytovaných využívá stravovacích služeb UZ, pokud je dané UZ poskytuje. I když většina respondentů odpověděla, že byla celkově spokojena s UZ, v určitých UZ postrádají možnost využití bazénu, sauny či se nechat masírovat. Dále mezi nedostatky zahrnuli i vybavení vlastní kuchyňky či dětský koutek. Jako nejznámější UZ nebo SZ spojené s historií Českobudějovicka uvedli respondenti podnik Masné krámy.

5.2 Řízené rozhovory

Řízené rozhovory proběhly na třech místech v T.I.C. České Budějovice, Krajský archiv v Českých Budějovicích a Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje.

5.2.1 Turistické informační centrum v Českých Budějovicích

První řízený rozhovor mi byl poskytnut od paní Jany Švarcové z T.I.C. na náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích.

Otázka č.1: Jak jsou propagována ubytovací zařízení na Českbudějovicku?

„Co se našeho TIC týče, je možné zde umístit propagační materiály a ti kteří s námi mají uzavřenou smlouvu, jsou také propagováni na Ubytovacím portále města:<http://ubytovani.c-budejovice.cz/stranky/default.aspx> a navíc je také nabízíme v případě poptávky po ubytování.“

Otázka č.2: Obracejí se na Vaše služby hosté z ubytovacích zařízení? (pokud ano, jakých služeb využívají nejvíce)

„Ano, obracejí. Většinou jde o informace typu co s volným časem, kde se koná jaká akce, co vidět a co nepropásnout.“

Otázka č.3: Jaká ubytovací zařízení návštěvníci nejvíce preferují?

„V současné době levnější typ ubytování: penziony, ubytovny, ubytování v soukromí. Stále více se lidé ptají na ubytování na statku.“

Otázka č.4: V jakém ročním období se na Vás nejvíce obracejí účastníci cestovního ruchu? (máte tomu nějak přizpůsobený chod info centra?)

„Největší nápor je samozřejmě v letním období (od června do srpna) a pak také o Adventu.“

5.2.2 Krajský archiv v Českých Budějovicích

Druhý řízený rozhovor mi poskytl pan Daniel Kovář, ředitel a archivář Státního okresního archivu v Českých Budějovicích.

Otázka č.1: Srovnajte situaci dnešního hotelnictví s hotelnictvím 80. a 90. let v oblasti Českobudějovicka.

„Písemné prameny k tomuto mladému období dosud v archivu nejsou.“

Otázka č.2: V čem spatřujete největší pokrok v této oblasti?

Pan Kovář mi na tuto otázku nedokázal odpovědět.

Otázka č.3: Jaké ubytovací zařízení bylo první v oblasti Českobudějovicka?

„Prvními ubytovacími zařízeními byly jistě zájezdní hostince, doložené od 16. století - několik jich bylo na náměstí (U tří kohoutů, U stříbrného zvonu, U zlatého jelena), v Krajinské ulici (U zlatého lva) a také na předměstích (U černého koníčka, U zelené ratolesti, později U města Vídně).“

Otázka č.4: Čím se toto ubytovací zařízení odlišovalo od dnešních ubytovacích zařízení?

„Jakou úroveň měl posledně zmíněný hostinec v roce 1866, vzpomíná Karel Klostermann ve své knize Na útěku.“ (úroveň tohoto hostince uvádím v praktické části, a sice v analýze sekundárních údajů)

5.2.3 Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje

Na Krajské hygienické stanici v Českých Budějovicích mi nemohli poskytnout odpovědi na žádnou z mých položených otázek, jelikož nevedou žádnou evidenci hotelových zařízení. Bylo mi řečeno, že shromažďují pouze informace ohledně stížností na jednotlivá ubytovací zařízení. Byla jsem odkázána na legislativu ubytovacích služeb, a sice § 21a, kde jsou stanoveny jednotlivé povinnosti a podmínky, kterých se dané ubytovací zařízení musí držet.

6 NÁVRHY A OPATŘENÍ

Dle výsledků z dotazníkového šetření se přišlo na několik služeb, které účastníci cestovního ruchu postrádají v jednotlivých ubytovacích zařízeních ve vybrané oblasti. Ubytovací zařízení neplní funkci pouze ubytovací. Obsahuje v sobě také komplexnost několika dalších služeb, které bohužel v některých ubytovacích zařízeních dodnes chybí. Z dosažených odpovědí je zřejmé, že návštěvníci ubytovacího zařízení a účastníci cestovního ruchu postrádají v UZ nejvíce bazén, dále saunu, možnost nechat se profesionálně namasírovat, odpočinout si ve vířivce. Další nedostatek ubytovacích zařízení se ukazuje především u segmentu rodičů, kteří cestují s dětmi a postrádají zde možnost dětského koutku či hlídání dětí. Nejméně jsou dotázaní respondenti spokojeni také se stravovací službou, kterou poskytují daná ubytovací zařízení.

Ze zjištěných dat bych pro vybranou šetřenou oblast navrhla několik produktů, které by mohly poskytovat ubytovací zařízení ke zlepšení návštěvnosti, větší konkurenceschopnosti a odlišení se od jiných ubytovacích zařízení v oblasti.

6.1 *Relaxační balíček*

Tento balíček by sloužil k načerpání sil, odpočínutí a relaxaci návštěvníků ubytovacích zařízení. Jednalo by se o relaxaci spojenou nejen s historií vybrané oblasti Českobudějovicka, ale také objevování krás a potencionálu tohoto území. Každý z nás si zaslouží chvíle odpočinku a relaxace, aby mohl načerpat síly k dalšímu počínání. Možnost navštívit služby wellness může člověk nalézt na každém kroku, vždyť dnešní doba k tomu i vybízí. Každý jedinec v současnosti někam chvátá, musí toho stihnout co nejvíce a přitom zapomíná na to nejdůležitější – sám na sebe. Tento balíček by nebyl soustředěn primárně na očistu těla a ducha člověka, ale také k poznání Českobudějovicka z hlediska historického (pomocí nočních hraných pověstí, ochutnání typických jihočeských jídel) a současného hlediska. České Budějovice leží na jihu Čech, které v sobě slučují půvab přírody, nespočet atraktivit cestovního ruchu, památek, historie a dobré infrastruktury. To vše se odráží v tomto nabízeném produktu, který by se mohl distribuovat nejen pomocí cestovních kanceláří a agentur, ale také by si ho mohla přivlastnit samotná ubytovací zařízení či by jej mohla nabízet informační centra v dané oblasti.

Balíček by byl sestaven na 3 dny, tedy prodloužený víkend a to především pro určitý segment – podnikatele, který nám vyšel jako nejčastěji navštěvovanou skupinou účastníků cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

Obsah balíčku:

1. den

- welcome drink
- ubytování ve ***/**** ubytovacím zařízení (3 noci)..... 2000 Kč/os./noc
- 4-chodové menu dle vlastního výběru..... 200 Kč/os.
- možnost využití sauny či whirlpoolu na 1 hodinu..... 150 Kč/os.

2. den

- snídaně formou room-servisu..... 200 Kč/os.
- návštěva rybníku Bezdrev (v létě možnost koupání, na jaře či na podzim možnost půjčení si rybářského vybavení)..... 200 Kč/os.
- Capoeira - brazilské bojové umění kombinující boj, akrobacii a tanec pod vedením brazilského lektora (1 hod.)..... 200 Kč/os.
- bruslení na ledě (1 hod.)/plavba lodí na Hlubokou n/V a zpět (1,5 hod.).... 200 Kč/os.
- večeře v gastronomickém chrámu Českých Budějovic – Masné Krámy..... 400 Kč/os.
- noční hrané kostýmové prohlídky s názvem „Strašidelné pověsti města České Budějovice“..... 200 Kč/os.

3. den

- snídaně bufetového typu..... 200 Kč/os.
- možnost využití sauny či whirlpoolu na 1 hodinu..... 150 Kč/os.
- půjčení cyklistických kol na 1 hodinu..... 50 Kč/os.
- masáž dle vlastního výběru (1 hod.)..... 350-500 Kč/os.
- menu dle vlastního výběru..... 150 Kč/os.
- golfová lekce (1 hod.) 300-400 Kč/os.
- alkoholický či nealkoholický drink na rozloučenou

Cena balíčku: pro dospělé..... 8 920-9 170 Kč

pro dítě..... 4 460-4 585 Kč

Cena relaxačního balíčku je pouze předběžná. Poté co by si ji převzali např. ubytovací zařízení, stanovili by si cenu svou. Jednotlivé ceny služeb jsou kalkulovány dle průměrných nabízených cen v této lokalitě.

6.2 Hlídací služba

Každý rodič si zaslouží chvilku pro sebe. Proč mu to tedy neumožnit i v ubytovacím zařízení. Vždyť dětský koutek je v dnešní době na každém rohu – v řetězci rychlého občerstvení, v kavárnách nebo v nákupních střediscích.

Pokud by dané ubytovací zařízení nedisponovalo vlastním dětským koutkem, může svému zákazníkovi nabídnout i jiné alternativy hlídání, např. pomocí jiných agentur přes hlídání dětí či dětských koutků nacházejících se blízko centra Českých Budějovic.

Agentura Teja nabízí jak hlídání na hotelích za 132 Kč/hod., tak i hlídání v jejich agentuře za 140Kč/hod. Pokud by se rodič či rodiče rozhodli, že chtějí využít hlídání dětí v nákupním středisku, ubytovací zařízení jim může nabídnout služeb dětského koutku TimeOutPlus s.r.o. v nákupním centru Mercury či obchodním centru Globus. Za první hodinu pobytu požadují pouhých 29 Kč. Další možností je návštěva dětského koutku Vendulka, které je velice zajímavé, co se týče jejich finančních požadavků. Jejich ceník můžete vidět níže:

do 1 hod. - 50,- Kč

do 2 hod. – 100,- Kč

do 2,5 hod. - 115,- Kč

do 3 hod. - 130,- Kč

do 3,5 hod. - 145,- Kč

do 4 hod. - 160,- Kč

U nabízené hlídací služby nemohu učinit předběžnou kalkulaci. Ubytovací zařízení, které by převzalo tuto službu jako vlastní produkt, by poté vytvořilo svou vlastní cenu této služby.

6.3 Průvodce po ubytovacích a stravovacích zařízeních ve vybrané oblasti Českobudějovicka

Dalším produktem bych vzhledem k získaným sekundárním údajům navrhla zpracovat **„Průvodce po ubytovacích a stravovacích zařízeních ve vybrané oblasti Českobudějovicka“**. Tento průvodce by seznámil účastníka cestovního ruchu nejen s historií ubytovacích a stravovacích zařízení této lokality, ale také by ho přenesl do světa fantazie. Vždyť kdo si v dnešní době v restauraci či v jiném stravovacím zařízení uvědomí, že zhruba před 100 lety na jejich místě seděla místní inteligence a pantátové, kteří s hospodským hráli v karty a probírali tehdejší neúrodu na poli. Tento produkt by byl jedinečný tím, že v této oblasti jej ještě nikdo nevypracoval. Zakládal by se na seznamu nejen minulých, ale především historických ubytovacích a stravovacích zařízení. Dále by se v tomto průvodci komparovali dřívější ubytovací a stravovací zařízení s dnešními, která současná zařízení pokračují v historickém duchu a jakými službami se nejvíce odlišují od svých konkurentů. Součástí tohoto průvodce by byl také **„Průvodce po barech, kavárnách a vinárnách“** tzv. Tour de Pubs, jehož jádrem by bylo vyzdvihnutí tradičních nabízených nápojů jednotlivých barů, kaváren či vináren. Jelikož je tento produkt cestovního ruchu velice obsahově náročný, jeho zrealizováním by se zabývala moje budoucí diplomová práce.

7 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se zabývá historií a současností hotelnictví v oblasti Českobudějovicka. K napsání této práce mi přispělo sepsání literární rešerše, provedení dotazníkového šetření a získaných informací z řízených rozhovorů.

V úvodu bakalářské práce byly sepsány tři pracovní hypotézy, které byly v práci potvrzeny.

První hypotéza se opírala o strukturu předpokladů rozvoje ubytovacích a stravovacích služeb v oblasti Českobudějovicka, která se potvrdila pomocí dotazníkového šetření a analýze sekundárních údajů.

Druhá hypotéza se zabývala poptávkou současných návštěvníků vybrané oblasti, kdy se zde vyskytují rozdíly v jejich požadavcích a věkové struktuře účastníků cestovního ruchu. K potvrzení této hypotézy mi přispělo dotazníkové šetření a řízené rozhovory. Třetí pracovní hypotéza uváděla, že ve vybrané oblasti nejsou plně využity ubytovací a stravovací služby. Tuto skutečnost mi potvrdilo jak stěžejní dotazníkové šetření, tak také řízené rozhovory.

K růstu potenciálu vybrané oblasti bylo v práci navrženo několik produktů. Tyto produkty bylo možno nastínit pomocí dotazníkového šetření, dosažených řízených rozhovorů a především analýzy sekundárních údajů. Jednalo se o relaxační balíček, který by neplnil pouze odpočinkovou stránku produktu, ale také by nabízel účastníkům cestovního ruchu obohacení ohledně historie města pomocí nočních hraných pověstí a navštívení nejtradičnějšího stravovacího zařízení této oblasti – Masných Krámů. Dalším produktem byla navrhnutá hlídací služba, která by pomohla řešit situaci ubytovaných ohledně jejich vytíženosti. Jako poslední produkt bylo navrženo zpracování průvodce po ubytovacích a stravovacích zařízeních oblasti Českobudějovicka, který by v sobě zahrnoval i průvodce po místních barech, kavárnách a vinárnách. Tyto návrhy by dle zjištěných údajů obohatily stav hotelnictví na Českobudějovicku a především uspokojili potřebu účastníka cestovního ruchu. Tímto jsem splnila veškeré stanovené cíle práce.

Historický kontext ubytovacích a stravovacích služeb této oblasti byl vyjádřen v analýze sekundárních údajů. Historie těchto služeb má v dané oblasti svou tradici, která by si zasloužila zachování v ubytovacích a stravovacích zařízeních. Vždyť tehdejší hospoda na úrovni, kde se hrály karty, celá místnost byla zahalena v mlžném oparu kouřících

dýmku a scházela se zde tehdejší inteligence, je dnes považována za hospodu s nízkou úrovní. Opravdu je nutné vše modernizovat a předělávat k trendu dnešní doby? Nemálo stravovacích, ale i ubytovacích zařízení se vrátila k historickému podávání a nabízení svých služeb. Staví se jak dřevěnky, které nabízí přespání v zachovaném romantickém stylu tehdejší doby, ale i restaurace nabízející starodávné pokrmy, kde obsluha chodí v krojích či jiném typickém oblečení dané a hraje dobová hudba.

8 SUMMARY

This bachelor thesis deals with the history and the present time of hotel industry in the area of Českobudějovicko. To writing this thesis contributed me writing literature review, performance questionnaire research and achieved information from structured interviews.

At the beginning of the bachelor thesis was written three working hypotheses which have been confirmed.

The first hypothesis was based on the structure of the prerequisites for the development of accommodation and catering services in the area of Českobudějovicko which was confirmed by the research and analysis of the secondary data.

The second hypothesis dealt with the request of current visitors of selected area when exist differences in their requirements and age structure of tourist. To confirm this hypothesis helped me the questionnaire research and structured interviews.

The third working hypothesis stated that in the selected area are not fully utilized lodging and catering services. This fact confirmed me both a principal research and also the structured interviews.

The whole thesis shows that the area of Českobudějovicko is not fully utilized by tourists, especially in terms of accommodation and catering services. It's potential is even obvious – the Square, which boasts on the first place in the Czech Republic in terms of its size, unspoiled countryside, the nearness of the Austrian border, beautiful castles, bike trails and many others. For this reason we might there support the tourism.

Finally I found out the current state of services in the hotel industry according to primary and secondary data in the selected area of Českobudějovicko. To improvement the present situation of the hotel business and its services I've wrote some suggestions that would enrich the service and especially satisfy the need of tourists in the selected area. This way I've fulfilled all the objectives of assigned thesis.

9 SEZNAM LITERATURY

Literární rešerše

- [1] ANDREWS, S. *Hotel Front Office Training Manual*. Paperback, 1982. ISBN 0074515136.
- [2] BERÁNEK, J. *Provozujeme pohostinství a ubytování*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 8086724026.
- [3] ČERTÍK, M. *Vývoj gastronomických služeb v ČR a EU*. COT business. Praha, 2004. č 1. s. 58. ISSN 1212-4281.
- [4] ČURDA, D; HOLUB, K. *Stručné dějiny oborů. Potravinářství, hotelnictví*. 1. vyd. Praha: Scientia, 2004. ISBN 8071832928.
- [5] FIALOVÁ, H. *Malý ekonomický výkladový slovník*, 7. vydání. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-902514-7-1.
- [6] HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 1.vyd. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- [7] HOLUB, K. *Vybrané kapitoly z dějin gastronomie a hotelnictví*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2004. ISBN 80-86578-16.
- [8] JUREČKA, V. a kol. *Makroekonomie*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3258-9.
- [9] KADIDLOVÁ, H. *Hotelový a restaurační provoz* [online]. [cit. 2007]. Dostupný z www: <http://utb.cepac.cz>
- [10] KAŠPAR, J. a kol. *Ekonomika hotelnictví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1989. ISBN 80-03-00030-0.
- [11] KERNER, A. *Národní hospodářství a základy úsekových ekonomik: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1972. Signatura OLA001 II 339.498.
- [12] KIRÁLOVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-56-4.
- [13] KOTLER, P. *Marketing management*. 12. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1359-5.
- [14] KŘÍŽEK, F.; NEUFUS, J. *Moderní hotelový management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3868-0.

- [15] KUBIŠTA, V. a kol. *Mezinárodní ekonomické vztahy*. 1. vyd. Praha: HZ Editio, 1999. ISBN 80-86009-29-7.
- [16] MALÁ, V. *Cestovní ruch: vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7.
- [17] ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: IDEA SERVIS, 1999. ISBN 80-85970-27-9.
- [18] ORIEŠKA, Ján. *Služby cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: IDEA SERVIS, 2010. ISBN 978-80-85970-68-5.
- [19] PETRŽELOVÁ, Jana. *Encyklopedie ekonomických a právních pojmů pro školy a veřejnost*. Praha: Linde Praha, a. s., 2007. ISBN 978-80-7201-643-3.
- [20] PRAŽSKÁ, L. JINDRA, J. a kol. *Obchodní podnikání: retail management*. 2. vyd. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-059-7.
- [21] RYGLOVÁ, K. a kol. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [22] SALVER, J. *Brand Management in the Hotel Industry and Its Potential for Achieving Customer Loyalty*. Grin Verlag: 2009. ISBN 3640445511.
- [23] SYNEK, M. a kol. *Podniková ekonomika*. 3.vyd. Praha: C.H.BECK, 2002. ISBN 80-7179-736-7.

Internetové zdroje

- [24] Ministerstvo pro místní rozvoj. Cestovní ruch v ČR. [online]. [cit. 1999]. Dostupný z www: <<http://www.obce.cz/mmr/vestniky/vestnik99-03/9903v04.htm>>.

Ostatní zdroje

- [25] www.czechtourism.cz
- [26] www.mmr.cz
- [27] www.c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx
- [28] jihoceskykraj.info/mesta-a-obce/
- [29] www.trasovnik.cz/k_jihoc/cesbud/cesbud.asp
- [30] www.babyfriendlyregion.cz/?cat=97
- [31] www.world-tourism.org
- [32] www.czso.cz

10 SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Grafy

Graf 1: Za jakým účelem jste navštívil/a tento region?

Graf 2: Která skupina nejvíce navštěvuje tento region?

Graf 3: Odkud jste se dozvěděl/a o tomto ubytovacím zařízení?

Graf 4: Délka pobytu respondentů

Graf 5: Jste v tomto ubytovacím zařízení poprvé?

Graf 6: Celková spokojenost návštěvníků CR s prostředím UZ

Graf 6a: Celková spokojenost účastníků CR s profesionalitou a chováním personálu UZ

Graf 6b: Celková spokojenost účastníků CR s čistotou a hygienou UZ

Graf 6c: Celková spokojenost účastníků CR se stravováním poskytnutým v navštíveném UZ

Graf 6d: Celková spokojenost účastníků CR s vybaveností UZ

Graf 6e: se službami recepce UZ

Graf 7: Využíváte stravovacích služeb poskytovaných v UZ (pokud jsou poskytovány)?

Graf 8: Pokud nevyužíváte stravovacích služeb v UZ, kde se stravujete?

Graf 9: Celková spokojenost s ubytovacím zařízením

Graf 10: Jaké služby postrádáte v UZ?

Graf 11: Jaké ubytovací a stravovací zařízení si spojujete s historií Českobudějovicka?

Graf 12: Jakého jste pohlaví?

Graf 13: Kolik je Vám let?

Graf 14: Jakým dopravním prostředkem jste se dopravil/a do tohoto UZ?

Graf 15: Region trvalého bydliště respondentů

11 PŘÍLOHY

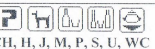
Příloha č.1: Ubytování v oblasti Českobudějovicka v roce 1997

Příloha č.2: Seznam ubytovacích zařízení v Českých Budějovicích k 26.1.2012

Příloha č.3: Dotazník

Příloha č.4: oblast Českobudějovicka

Příloha č.1

Hotel „U tří lvů“	U tří lvů 3a 370 01 České Budějovice tel: 038/ 59900, 55805 fax: 038/59780	celoročně	83	895,- / 1360,-	 , K, WC	poloha v klidném prostředí v centru města
BOŘOVANY						
Penzion-restaurant Valeš	Budějovická 585 373 12 Borovany tel: 038/ 7981675	celoročně	11	1-lůž. pokoj 460,- 2-lůž. pokoj 740,-	 K, S, U, WC	
BORŠOV NAD VLTAVOU						
Penzion Victoria ***	5. května 69 373 82 Vělná tel: 038/ 7250269 fax: 038/ 57457	celoročně	14 + 4 přistýlky	300,- / 550,-	 , S, U, WC (jen v rest.)	poloha v klidném prostředí, 4 km jižně od ČB, směr ČK restaurace: 28 m. + 16 m. na terase - večírky, svat. hostiny, semináře do počtu 30 osob
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU						
Apartma Ing. Bezděková	Husova 399 373 41 Hluboká n. Vltavou tel: 038/ 965153	celoročně	5	160,- / 180,-	 , M	apartmá v rod. domě, 1 + 1, blízko centra města, obyvatelná zahrada
Autokempink Křivonoska	373 41 Hluboká n. Vltavou tel, fax: 038/ 965285	19. 5. - 30. 9.	218 lůž. 200 míst pro stany a karavany	90,- / 140,- bez snídaně	 H, M, P, U - u 24 chat	vzdálen 2 km od Hluboké n.Vlt. rybník s pláží, společ. místnost s televizorem
Camping-restaurant Bezdrév	373 41 Hluboká n. Vltavou tel, fax: 038/ 965144	celoročně	200	90,- / 300,-	 CH, H, J, M, P, S, U, WC	na břehu rybníka Bezdrév, vodní sporty, diskoherna, napojení karavanů na ing. síť
Hotel Bakař	Masarykova 69 373 41 Hluboká n. Vltavou tel, fax: 038/ 965516	celoročně	23	350,- / 810,-	 S, U, WC	
Sport hotel Barborka hotel a bungalovy	Zahradní 879 373 41 Hluboká n. Vltavou tel: 038/ 965411 fax: 038/ 965498	celoročně	113	200,- / 400,-	 CH, DK, H, J, M, P, S, WC	stol. tenis, sauna, volejbal, kulečník, vyhlíd. lety, skoly v přírodě
Penzion „CLUB“ **	Podskali 878 373 41 Hluboká n. Vltavou tel, fax: 038/ 965318	celoročně	45	170,- / 350,- bez snídaně	 H, K, M, S, U, WC	
Penzion Kalivoda	Nádražní 528 373 41 Hluboká n. Vltavou tel, fax: 038/ 965608	celoročně	12	300,- / 400,-	 M, S, U, WC	stol. tenis, možn. rybaření, v blízkosti tenisové kurty
Penzion - Restaurant „L. CLUB“	Pražská 274 373 41 Hluboká n. Vltavou tel: 038/ 965523 fax: 038/ 965762	celoročně	18	300,- / 500,-	 , DK, J, K, S, U, WC	
Hotel Štekl ****	373 41 Hluboká n. Vltavou tel: 038/ 966491 fax: 038/ 965943	15. 5. - 15. 10.	92	1.700,- / 4.050,-	 , J, K, P, S, U, WC	v těsné blízkosti zámku Hluboká n.Vlt., luxusné a stylové zařízené prostory kadeřnictví, sauna, biliard, whirlpool

HORNÍ STROPNICE						
Autocamp Horní Stropnice	373 35 Horní Stropnice tel: 0335/92752	celoročně	100		 DK, H, M	v Novohradských horách, mimo hlav. komunikace cyklo- i pěší turistika
Hojná Voda buňky Okal	Hojná Voda 373 35 Horní Stropnice tel, fax: 0335/ 95163	1.5. - 31.10.	12 + možnost přístýlek	61,- / 85,- bez snídaně	 (za poplatek) CH, M, S, U, WC	cyklo- i pěší turistika, koupání 1,5 km možn. zprostředkování lovu (zvěř jelení, srně, černá)
NOVÉ HRADY						
Autokemp Veverí	Veverí 373 33 Nové Hradý tel, fax: 0335/ 95743	1.7. - 31.8.	40	75,- / 100,- bez snídaně	 CH, společné soc. zařízení	poloha 3 km od N.Hradů, nedaleko rybník cyklo- i pěší turistika
Český dům turistická ubytovna	Česká 79 373 33 Nové Hradý tel, fax: 0335/ 92195	celoročně	19	110,- / 120,-	M, P, WC, S - na patře knihovna, kino, klubovna - televize	vhodné pro cykloturisty, v zimě pro běžkaře
Penzion Hamr	Tereziino údolí 149 373 33 Nové Hradý tel, fax: 0335/ 92252	celoročně	25	350,- / 480,-	 DK, K, S, U, WC	poloha: přírodní park koupání, cyklo- i pěší turistika
Turistická ubytovna SZeS Nové Hradý	Nakolická 136 373 33 Nové Hradý tel: 0335/ 92291	28. 6. - 17. 8.	60	120,- / 140,- bez snídaně	 H, M, P, J	ubyt. v zámku s rozsáhlým parkem, stol. tenis, posilovna, tělocvična, kurty, půjčování sport. potřeb
PIŠTÍN						
Penzion „Jižní dvůr“	Pišťin 84 373 46 Pišťin tel: 038/ 7983055	celoročně	19	250,- / 500,-	 S, U, WC	rybníky Bezdrav, Mydlák, Dehtář do 10 km jízda na koních ve Strýčicích
RADOŠOVICE						
Apartmá No. 20	Radošovice 20 373 83 Čakov tel: 038/ 7983095	celoročně	6	200,- / 400,-	 J, K, M, P, S, U, WC	v rod. domku, v okolí četné lesy, rybník Dehtář vzdálen 2 km (koupání, windsurfing) vhodné pro pěší i cykloturistiku
ŘÍMOV						
Penzion Grünfeld	Branšovice 36 373 22 Ločenice	celoročně	12	200,- / 360,-	 H, K, M, S, U, WC	klidné prostředí v blízkosti řeky Malše a přehrady Římov
Ubytovna TJ Sokol Římov	Římov 24 373 24 Římov TJ-tel: 038/ 7998740 p.Koupal-0336/ 73599	celoročně	120	80,- / 120,- bez snídaně	 DK, H, K, M v klubovně:	koupání v řece Malši
Veřejné tábořiště Hamr	Hamr u Římovu 373 24 Římov	1.6. - 30. 9.	kapacita 400 osob		možnost připojení karavanu na el. proud	tábořiště na řece Malši pod přehradou Římov
TRHOVÉ SVINY						
Mlýn na Kratochvíli penzion	Hrádek u Trhových Svinů 373 04 Trhové Sviny tel: 0335/ 21996	celoročně	40	170,- / 220,-	 DK, H, U	penzion rodinného typu v lesním areálu, mimo hlav. komunikace, rybaření, zájezdy, šk. v přírodě, školení

Vysvětlivky:

	parkoviště
	garáže
	bezbariérový provoz
	video na pokoji
	televizor na pokoji
	rádio na pokoji
	anténa pro satelit
	telefon na pokoji
	plavecký bazén
	tenis
	minigolf
	golf
	psům vstup dovolen
	minibar, jídelna, občerstvení, bufet
	vinárna
	kavárna, bar
	restaurace

CH	chatky
DK	domácí kuchyně
H	hřiště
J	jízda na koních
K	koupelna na pokoji
M	možnost vaření
P	půjčovna jízdních kol
S	sprcha na pokoji
U	umyvadlo na pokoji
WC	WC na pokoji

Zdroj: Archiv České Budějovice

Příloha č.2

Název	Adresa	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany
GRAND HOTEL ZVON	České Budějovice, České Budějovice 1, náměstí Přemysla Otakara II. 90	Hotel ****	celoroční provoz	51 až 100	žádné
HOTEL MALÝ PIVOVAR	České Budějovice, České Budějovice 1, Karla IV. 8	Hotel ****	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL DVORÁK ČESKÉ BUDĚJOVICE	České Budějovice, České Budějovice 1, náměstí Přemysla Otakara II. 123	Hotel ****	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL SAVOY	České Budějovice, Bedřicha Smetany 2719	Hotel ****	celoroční provoz	51 až 100	žádné
HOTEL BUDWEIS	České Budějovice, Mlýnská 6	Hotel ****	celoroční provoz	51 až 100	žádné
HOTEL KLIKA	České Budějovice, České Budějovice 1, Hroznová 487	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL U TŘÍ LVŮ	České Budějovice, České Budějovice 6, U Tří Lvů 3a	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL U SOLNÉ BRÁNY	České Budějovice, České Budějovice 1, Radniční 138	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL BOHEMIA	České Budějovice, České Budějovice 1, Hradební 288	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL CB ROYAL	České Budějovice, České Budějovice 3, Pražská 566	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL ADLER	České Budějovice, České Budějovice 3, Klostermannova 2528	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL FILIP	České Budějovice, České Budějovice 6, Lannova 91	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL LAGUNA	České Budějovice, Střížovská 1659	Hotel ***	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL ZÁTKŮV DŮM	České Budějovice, České Budějovice 1, Krajinská 214	Hotel ***	celoroční provoz	10 a méně	žádné
A3 HOTEL	České Budějovice, Nádražní 159	Hotel ***	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL ATRIUM	České Budějovice, České Budějovice 2, Husova 119	Hotel **	celoroční provoz	10 a méně	žádné

HOTEL GRAND	České Budějovice, České Budějovice 3, Nádražní 127	Hotel *	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL K.I.T.	České Budějovice, České Budějovice 3, Kostelní 1221	Hotel garni	celoroční provoz	11 až 50	žádné
HOTEL GARNI P.V.T	České Budějovice, České Budějovice 6, Žižkova třída 1321	Hotel garni	celoroční provoz	11 až 50	žádné
PENSION MINOR	České Budějovice, České Budějovice 3, Školní 293	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION CENTRUM	České Budějovice, České Budějovice 1, Na Mlýnské stoce 360	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL AMADEUS	České Budějovice, České Budějovice 7, Matice školské 105	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL ATLAS	České Budějovice, České Budějovice 3, Kostelní 1223	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
HOTEL U BUDVARU	České Budějovice, České Budějovice 3, Kněžskodvorská 514	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION GARNI	České Budějovice, České Budějovice 1, Na Mlýnské stoce 358	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
BERGAMO	České Budějovice, České Budějovice 2, České Vrbné 1994	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION DVOŘÁK PAVEL	České Budějovice, České Budějovice 2, U Stromovky 1178	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
RESTAURACE A PENZION U VLKA	České Budějovice, České Budějovice 3, J.Š. Baara 1615	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
ALTON HOTÝLEK	České Budějovice, České Budějovice 6, Na Nábřeží 660	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
RESTAURANT PENZION U MAXE	České Budějovice, České Budějovice 6, náměstí Švabinského 961	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION RESTAURANT CENTRUM	České Budějovice, Biskupská 130	Penzion	celoroční provoz	11 až 50	žádné
UBYTOVÁNÍ U ŽELEZNÝCH	České Budějovice, České Budějovice 3, Skuherského 1356	Penzion	letní provoz	10 a méně	žádné
AT PENSION	České Budějovice, České Budějovice 6, Dukelská 269	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné

PENZION U VÝSTAVIŠTĚ	České Budějovice, České Budějovice 2, U Výstaviště 17	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENSION LUX	České Budějovice, České Budějovice 3, Jiráskovo nábřeží 1543	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION MILTOM	České Budějovice, Mánesova 1	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
PENZION SOLNIČKA	České Budějovice, Karla Uhlíře 1917	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné
AUTOCAMPING STROMOVKA	České Budějovice, Litvínovická silnice	Kemp	letní provoz	11 až 50	10 a méně
KOLEJE A MENZY JU	České Budějovice, České Budějovice 2, Studentská 800	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	101 a více	žádné
DOMOV MLÁDEŽE	České Budějovice, České Budějovice 2, U Hvízdala 1322	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	11 až 50	žádné
DOMOV MLÁDEŽE	České Budějovice, České Budějovice 4, Okružní 517	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	101 a více	žádné
DOMOV MLÁDEŽE A ŠKOLNÍ JÍDELNA	České Budějovice, České Budějovice, Holečkova 1584	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	51 až 100	žádné
EDUCO KOLEJE	České Budějovice, Štítného 12, 14	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50	žádné

Zdroj: www.czso.cz

Příloha č.3: Dotazník

Dobrý den,
jmenuji se Hana Šimková a jsem studentkou ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zpracovávám bakalářskou práci na téma: "Historie a současnost hotelnictví v oblasti Českobudějovicko". Touto cestou bych Vás ráda požádala o zodpovězení následujících otázek, díky nimž budu moci získat informace pro zpracování bakalářské práce. Tento dotazník zabere max. 5 min Vašeho času. Odpovědi křížkujte. Děkuji.

1. Za jakým účelem jste navštívil/a tento region?

- ☐ příroda
- ☐ památky
- ☐ výlet, odpočinek s rodinou
- ☐ relaxace a rekreace
- ☐ sport
- ☐ firemní schůze
- ☐ služební cesta
- ☐ zábava

2. Označte, do jaké níže uvedené skupiny patříte.

- ☐ rodič s dětmi
- ☐ dospělý
- ☐ student
- ☐ senior
- ☐ podnikatel

3. Odkud jste se dozvěděl/a o tomto ubytovacím zařízení (dále jen UZ)?

- ☐ vlastní dlouhodobá zkušenost
- ☐ internet
- ☐ známí, přátelé
- ☐ vlastní propagace hotelu (billboard, leták)
- ☐ turistické informační centrum

4. Jaká je délka Vašeho pobytu?

- ☐ 1 noc
- ☐ 2 – 4 noci
- ☐ 5 nocí – 7 nocí
- ☐ více jak 7 nocí

5. Jste v tomto UZ poprvé?

- ☐ ano
- ☐ ne
- ☐ opakovaně

6. Ohodnoťte spokojenost s jednotlivými službami v UZ.
(1=výborné, 3=dobré, 5=nedostačující)

	1	2	3	4	5
Prostředí					
Profesionalita a chování personálu					
Čistota a hygiena					
Vybavenost (pokoje, UZ)					
Stravování					
Recepce (vstřícnost, ochota..)					

7. Využíváte stravovacích služeb poskytovaných v UZ? (pokud jsou poskytovány)

- ☐ ano
- ☐ ne

8. Pokud je nevyužíváte, kde se stravujete?

- ☐ restaurace
- ☐ školní jídelna
- ☐ bufet
- ☐ rychlé občerstvení
- ☐ vlastní stravování
- ☐ jinde, kde:.....

9. Jak jste byl/a celkově spokojen/a s UZ?

- ☐ spokojen/a
- ☐ spíše spokojen/a
- ☐ spíše nespokojen/a
- ☐ nespokojen/a

10. Jaké služby postrádáte v UZ?

.....

.....

.....

11. Jaké ubytovací nebo stravovací zařízení si spojujete s historií Českobudějovicka?

.....

.....

.....

12. Jakého jste pohlaví?

- ☐ muž
- ☐ žena

13. Kolik je Vám let?

- ☐ do 25 let
- ☐ 26 – 35 let
- ☐ 36 – 45 let
- ☐ 46 – 55 let
- ☐ 56 – 65 let
- ☐ nad 66 let

14. Jakým dopravním prostředkem jste se dopravil/a do tohoto UZ?

- ☐ osobní automobil
- ☐ autobus
- ☐ vlak
- ☐ kolo
- ☐ taxi
- ☐ stopem
- ☐ jiné

15. Označte region Vašeho trvalého bydliště.

- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Praha
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Královéhradecký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Vysočina
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Zlínský kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj

LOKALITA:

Zdroj: www.trasovnik.cz